

Kako dobar grafički dizajn utječe na oglase

Zorković, Marina

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:422463>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

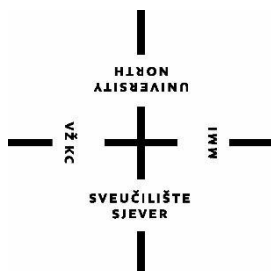

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN

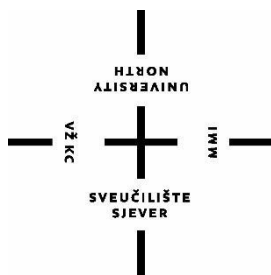
DIPLOMSKI RAD br. 067-MMD-2022

KAKO DOBAR GRAFIČKI DIZAJN
UTJEČE NA OGLASE

Marina Zorković

Varaždin, rujan 2022.

SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN
Studij Multimedija

DIPLOMSKI RAD br. 067-MMD-2022

KAKO DOBAR GRAFIČKI DIZAJN
UTJEČE NA OGLASE

Student:

Marina Zorković, 2215/336.

Mentor:

doc. art. dr. sc. Robert Geček

Varaždin, rujan 2022.

Prijava diplomskog rada

Definiranje teme diplomskog rada i povjerenstva

ODJEL Odjel za multimediju

STUDIJ diplomski sveučilišni studij Multimedija

PRISTUPNIK Marina Zorković

JMBAG

0336021008

DATUM 05.09.2022.

KOLEGIJ

Projektni studio II

NASLOV RADA

Kako dobar grafički dizajn utječe na oglase

NASLOV RADA NA
ENGL. JEZIKU

Effect of good graphic design on ads

MENTOR

Robert Geček

ZVANJE

doc.art.dr.sc.

ČLANOVI POVJERENSTVA

1. doc.dr.sc. Domagoj Frank - predsjednik
2. doc.dr.sc. Andrija Bernik - član
3. doc.art.dr.sc. Robert Geček - mentor
4. izv.prof. dr.sc. Emil Dumić - zamjenski član
5. _____

Zadatak diplomskog rada

BRJG

067-MMD-2022

OPIS

Kroz diplomski rad, a i prije detektiran je problem o premalo plaćenih reklama i oglasa u novinama i na portalima. Bannera, reklama i plaćenih tekstova nema dovoljno samim time izrada ovog rada prikazati će koliko su ljudi zapravo u pravu kada su u pitanju reklame i oglasi.

Rad se sastoji od dva dijela odnosno teorijski i praktični dio. U teorijskom dijelu objašnjeni su osnovni pojmovi vezani uz grafički dizajn te je prolaženo kroz samo oglašavanje i načinu oglašavanja te nešto više o Međimurskim novinama, dok je u praktičnom dijelu rada izrađen banner za Trgovački centar Jug Mall isti je postavljen na portal Međimurskih novina, kako bi se dobili podaci i provedeno je istraživanje pomoću ankete. Primarni cilj istraživanja bio je utvrditi u kojoj mjeri osobe koje čitaju novine i portale zapravo primjećuju oglase, smatraju li da ima previše oglasa te jesu li ih oni sami pronašli. Uz primarni cilj podjednako važnost pridaje se rezultatima ankete koja je bila postavljena te mišljenju čitatelja o pojedinim o oglašavanju.

ZADATAK URUČEN

08.09.2022.

PODPIS MENTORA

ZAHVALA

Veliku zahvalnost u prvom redu dugujem svom mentoru doc. art. dr. sc. Robertu Gečeku na iznimnoj pomoći, strpljivosti i savjetima koje mi je pružio, ne samo tijekom pisanja diplomskog rada, već i tijekom studiranja na diplomskom studiju.

Ujedno zahvaljujem i svim profesorima i profesoricama, asistentima i asistenticama na Sveučilištu Sjever na pomoći tijekom školovanja. Također, zahvalila bih se i kolegici Martini Korent te ostalim zaposlenicima tvrtke Media novine d.o.o. na trudu i odvojenom vremenu.

Hvala Marini Novak na lekturi diplomskog rada.

Na samom kraju veliko hvala mojem suprugu koji je bio uz mene tijekom cijelog studiranja, bodrio me i bio mi podrška u sretnim i tužnim trenucima.

Hvala obitelji i prijateljima!

Sadržaj

ZAHVALA.....	1
SAŽETAK.....	5
SUMMARY	6
POPIS SLIKA.....	7
POPIS TABLICA.....	8
POPIS OZNAKA I KRATICA.....	9
1. UVOD	10
2. GRAFIČKI DIZAJN.....	11
2.1. Boja.....	11
2.2. Tipografija	12
3. POVIJEST GRAFIČKOG DIZAJNA.....	13
3.1. Grafički dizajn danas.....	14
4. OGLAŠAVANJE.....	16
4.1. Razvoj oglašavanja	17
5. NAČIN OGLAŠAVANJA.....	18
5.1. Ciljano tržište.....	18
5.2. Format oglasa	18
5.3. Banner oglasi	18
5.3.1. Vrsta banner.....	19
5.3.1.1. Standardni	19
5.3.1.2. Prilagodljivi.....	19
5.4. Oglašavanje u novinama.....	19
6. MEDIA NOVINE	20
6.1. Međimurske novine	20
6.2. Oglašavanje u Međimurskim novinama	21
6.2.1. O čitateljima Međimurskih novina.....	22
6.3. Oglašavanje na portalu Međimurskih novina	23
7. JUG MALL – trgovački centar	24
8. PRAKTIČNI DIO	26
8.1. Veličina banner.....	26
8.1.1. Reklama za novine	26
8.1.2. Banner za portal	26

8.2. Izrada grafičkog rješenja	26
9. REZULTATI USPJEŠNOSTI BANNERA.....	29
10. ANKETA	31
11. ZAKLJUČAK	39
12. LITERATURA.....	40
PRILOZI.....	41

SAŽETAK

Ideja ovog diplomskog rada jest istražiti u kojoj je mjeri izgled grafičkog dizajna važan i jesu li grafički dizajn i oglašavanje povezani. Također, rad se bavi pitanjem shvaćaju li korisnici važnost oglašavanja, tj. jesu li svjesni da čitaju oglas ili pak misle da je to „običan“ sadržaj koji krasi portale ili novine.

Danas u svijetu oglašavanja zapravo koristimo sve moguće medije kako bi prenijeli svoju poruku. To najčešće čini putem televizije, tiska (novina, časopisa), radija, interneta, pošiljka pošte, sponzorstva, odjeće, raznih događanja i slično. U središtu ovog rada bit će oglašavanje u novinama i na web portalu.

Ključne riječi: *grafički dizajn, novine, portal, marketing*

SUMMARY

The idea of this master thesis is to investigate a very important aspect of graphic design and whether graphic design and advertising are related. The question is also whether users are aware of the importance of advertising; whether they are aware that they are reading an ad or think that it is "ordinary" content that adorns portals or newspapers.

In today's world, advertising actually uses all possible media to convey its message. They usually do this through television, print (newspapers, magazines), radio, internet, consignment, sponsorship, clothing, events and so on. This paper focuses on advertising in newspapers and on the web portal.

Keywords: graphic design, newspaper, portal, marketing

POPIS SLIKA

Slika 1. Primarne, sekundarne i tercijarne boje	12
Slika 2. Plakat „I Want You for US Army“	14
Slika 3. Osnovni linearni model oglašavanja	16
Slika 4. Kupon za oglas u Međimurskim novinama	21
Slika 5. Većinu čitatelja Međimurskih novina čine žene	22
Slika 6. Dob čitatelja	23
Slika 7. Logotip TC Jug Mall.....	24
Slika 8. Kino raspored koji je izašao u Međimurskim novinama u broju 1406	25
Slika 9. Postavke za banner	27
Slika 10. Prvi layer banner za portal	27
Slika 11. Drugi layer banner za portal	28
Slika 12. Treći layer banner za portal.....	28
Slika 13. Banner na jednom od članaka	29
Slika 14. Spol ispitanika.....	31
Slika 15. Dobna skupina ispitanika	31
Slika 16. Stupanj obrazovanja ispitanika	32
Slika 17. Status zaposlenja ispitanika	32
Slika 18. Gospodarske grane u kojima ispitanici rade	33
Slika 19. Udio ispitanika koji čitaju novine i/ili portale	34
Slika 20. Udio ispitanika koji preferira čitanje portala	34
Slika 21. Ispitanici koji su se izjasnili što vole čitati	35
Slika 22. Koliko ispitanika može primijetiti radi li se o plaćenju reklami ili tekstu.....	35
Slika 23. Primjećuju li odmah plaćeni tekst ili reklamu	35
Slika 24. Velik broj ispitanika smatra da ima previše reklama i plaćenih tekstova.....	36
Slika 25. Na temelju priloga 3. 100% ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova	36
Slika 26. Na temelju priloga 4. 91,8% ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova	37
Slika 27. Na temelju priloga 5. 75,5% ispitanika smatra da nema plaćenih tekstova.....	37
Slika 28. Na temelju priloga 6. 95,9 % ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova ili reklama	38
Slika 29. Na temelju priloga 7. 57,1% ispitanika smatra da nema plaćenih tekstova.....	38

POPIS TABLICA

Tablica 1. Dimenzije banneri.....	19
Tablica 2. Doseg banneri tijekom tjedan dana	30
Tablica 3. Sva zanimanja koja su ispitanici naveli.....	33

POPIS OZNAKA I KRATICA

TC – trgovački centar

Klijent – Jug Mall

SAD – Sjedinjene Američke Države

MM – milimetar

1. UVOD

Tema ovog diplomskog rada jest utjecaj grafičkog dizajna na oglase. Kako bi tema bila što validnija, potkrijepit ćemo je stvarnim oglašavanjem na portalu. Oglašavanjem u novinama ne možemo sa sigurnošću reći kako dobar grafički dizajn utječe na oglase, ali zato kod oglašavanja na portalu imamo informacije koje možemo potkrijepiti i dokazima. Izrada grafičkog rješenja nije laka. Potrebno je uložiti puno truda u istraživanje kako bi se pronašla ciljana skupina i kako bi se dobila reakcija na uloženi trud. Za navedeno potrebno je detaljno i kvalitetno ispitati publiku te je svaku odluku potrebno vrlo pomno istražiti i analizirati jer svaki krivi potez može dugotrajno naštetiti proizvođaču. Dakle, vrlo je važno izraditi dizajn koji će biti uočljiv i lako pamtljiv kupcu. Vrlo je važno naviknuti klijenta/kupca na nešto i ne odstupati od toga jer sve ljude privlači vizualni sadržaj. Bilo prolazeći kroz trgovački centar koji je pun reklamnih panoa ili pak listajući neki manje sofisticirani časopis, dizajn je svuda oko nas: u svemu što nas okružuje i na svemu što kupujemo.

TC (trgovački centar) Jug Mall iza sebe već ima izgrađeni identitet, svoju ciljanu publiku i stalne posjetitelje, odnosno kupce. No svakako nije naodmet privući i nove, a kako bi to napravili odlučili su se reklamirati u tiskanom i elektroničkom izdanju te na portalu Međimurskih novina.

Na samom početku rada, kako bi bilo što jasnije, definirat ćemo što je to grafički dizajn, kako boja može utjecati na percepciju, što je i zašto nam je bitna tipografija, a neizbježno je ponoviti i nešto više o grafičkom dizajnu tijekom povijesti i danas. Središnji dio diplomskog rada jest sama tema; u tom dijelu proći ćemo kroz oglašavanje i način oglašavanja, upoznat ćemo se s Međimurskim novinama i njihovim portalom, samim TC Jug Mall-om, a na samom kraju opisat ćemo i praktični dio. U praktičnom dijelu detaljnije ćemo proći kroz korisničku percepciju dizajna danas i odgovorit ćemo na pitanje mogu li korisnici uopće prepoznati dobar dizajn (što je vidljivo u anketi), a na kraju ćemo prikazati samostalnu izradu grafičkog dizajna za web i novine i objasniti koji je rezultat postignut.

2. GRAFIČKI DIZAJN

Grafički dizajneri su osobe koje analiziraju, planiraju i na samom kraju stvaraju vizualno rješenje, a sam grafički dizajn danas je usko usmjeren na stvaranje vizualnog identiteta s ključnim elementima unutar vizualnih metoda komunikacije. Poruke koje šaljemo izradom neke vrste grafičkog rješenja razlikuju se u tiskanim i elektroničkim medijima. Različiti su rasporedi i ilustracije, a koriste se i različite boje.

Logotip je temelj za dizajn vizualnog identiteta te je to simbol koji predstavlja Vas i posao koji obavljate. Kada dolazite u doticaj s nekim brandom, logotip je prvo što primjećujete. Sljedeće što bi svaki poduzetnik trebao imati su posjetnice, odnosno vizitke. One bi sadržajno trebale biti što jednostavnije kako bi kod kupca stekli što bolji prvi dojam jer su one zrcalo Vaše tvrtke. Najstariji marketinški alati su promotivni plakati i letci. Njih postavljamo na vidljivo mjesto kako bi doprli do krajnjih korisnika.

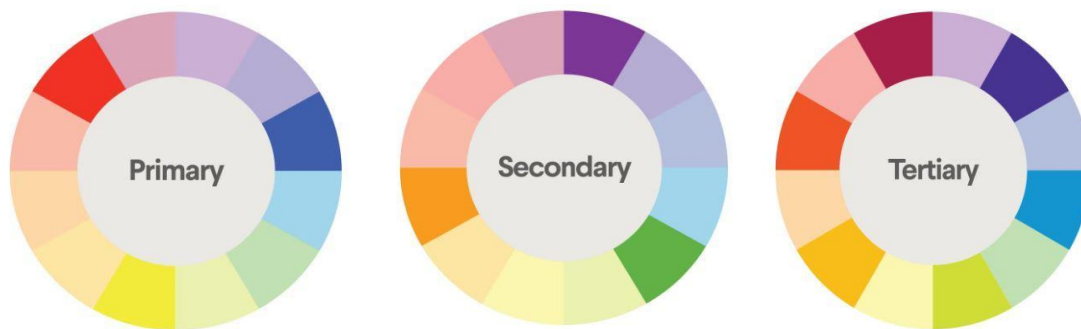
Grafički dizajn zapravo je sve što nas okružuje te ga doslovno možemo pronaći u gotovo svemu što gledamo: od časopisa, novina i vrećica pa sve do lijekova i slično. Ne postoji jedinstvena definicija koja pojašnjava što je to grafički dizajn, no ona najjednostavnija glasi: „Dizajn je rješavanje problema“. [1]

2.1. Boja

Boja može utjecati na percepciju na suptilne načine. Svaki brand i tvrtka ciljano koriste određene boje u dizajnu logotipa, ambalaže, letaka i web stranica. Koristimo li određene boje, one mogu čak poboljšati ili pak umanjiti doživljaj okusa hrane. Samim time grafički dizajn zahtijeva više od pukog odabira kombinacija boja koje „izgledaju lijepo“. Potrebno je pažljivo razmotriti boje kako bi se proizveli specifični željeni efekti (čime ujedno ulazimo duboko u psihologiju boja i znanja o bojama) te strateški koristiti svaku boju, što je ključna komponenta uspješnog grafičkog dizajna. [3]

Ljudi odlučuju hoće li im se proizvod svidjeti ili ne za najviše 90 sekundi, a 90% te odluke temelji se isključivo na boji.

Sir Isaac Newton 1666. godine izumio je spektar boja, odnosno kotač boja koji se sastojao od tri primarne boje (crvena, žuta i plava), tri sekundarne boje, koje su nastale miješanjem primarnih boja (zelena, narančasta i ljubičasta) i šest tercijarnih boja koje su načinjene od primarnih i sekundarnih boja, kao što su plavo-zelena ili crveno-ljubičasta. Tim kotačem služimo se još i danas. [4]

Slika 1. Primarne, sekundarne i tercijarne boje

2.2. Tipografija

Tipografija je također jedan od važnih elemenata grafičkog dizajna. Tipografija je „znanost o slovima, umjetnost upotrebe tipografskih slova, znakova, vještina slaganja, izrade, oblikovanja i funkcionalnosti upotrebe slova“. [5]

Na osnovnoj pak razini, tipografija je umjetnost koja uključuje slaganje slova u različitim kombinacijama fonta, veličine i razmaka. Na taj način, širok raspon dizajna, uključujući i dizajn web stranica, dizajn brošura, dizajn knjiga itd., ovisi o vještoj upotrebi tipografije za stvaranje dojma. Vrlo je važno shvatiti da je pismo obitelj fontova. Osnovna pravila tipografije su ta da moramo razmotriti tekst i pažljivo ga pročitati, a zatim je važno prikazati hijerarhiju (dizajner koristi tipografiju kako bi odlučio što bi posjetitelj trebao prvo čitati). U konačnici, vrlo je važno odabrati pravu boju slova jer je tada lakše privući pažnju korisnika. Pogrešan odabir boje tipografije može rezultirati gubitkom pažnje gledatelja zbog različitih elemenata pozadine. Kod tipografije je najvažnije staviti se u poziciju korisnika izrađenog artikla i promotriti je li sve čitljivo te hoće li ga taj dizajn privući.

3. POVIJEST GRAFIČKOG DIZAJNA

U samom početku dizajneri su zapravo oni su umjetnici koji su prvo skicirali oblike i koncepte na temelju aktualnih trendova oko njih, to je bilo kao modernistički pokret grafičkog dizajna. No kako je industrija postala sve povezanija s tehnologijom, a inovativni alati počeli napredovati, tako se i polje grafičkog dizajna počelo razvijati. U svojoj dubini grafički dizajn je jedna vrsta umjetnosti, a ljude oduvijek privlači izražavanje kroz umjetnost.

Postoji puno primjera koji su važni za razvoj grafičkog dizajna kroz povijest, a ovo su neki:

- 1796. godine Alois Senefelder razvio je koncept litografije (to je prva metoda tiska koja koristi ravnu površinu)
- 1880. godine započeo je uspon polutonskog zaslona (on nam je omogućio ispis fotografija u niz nijansi)
- 1932. godine pojavljuje se font „Times New Roman“ (autor koji je dizajnirao font zove se Stanley Morrison). [6]

Godine 1950. grafički dizajn počeo se sve više koristiti za marketinške svrhe, jer je tada kao takav postao značajno poznatiji i doveo je do stručne osposobljenosti u dizajnerskoj praksi. To je dovelo do toga da je grafički dizajn postao zasebna profesija, a ne samo jedna od grana dizajnerskog zvanja. Devet godina kasnije započinje zapošljavanje grafičkih dizajnera kako bi im se pomoglo istaknuti proizvode na konkurentnom tržištu.

Krajem 1960-ih godina došlo je do preispitivanja modernizma i njegove estetske sljepoće. Dolazi i do novih generacija dizajnera: uz Wolfganga Weingarta, koji je poznat po radu koji je kategoriziran kao švicarska tipografija, tu su i drugi dizajneri, poput Milтона Glasera, Richarda Hamiltona i Petera Blakea. Oni su dali vrlo jednostavnu i jasnu granicu između lijepe i komercijalne umjetnosti.

Od davnih dana, svakodnevno smo okruženi i obasipani svakojakim grafičkim porukama koje najčešće ostaju u našoj podsvijesti, a ne na vidljivoj razini; o tim porukama ne razmišljamo, iako su s nama od samog početka dana, gdje primjerice ispred sebe imamo kartonsku kutiju zobenih pahuljica, pa sve do kraja dana i do velikih jumbo plakata na ulici. „Tijekom trajanja 1. svjetskog rata grafički dizajn postaje prepoznat kao snažan alat za propagandu“, a tome je jasan dokaz primjer plakata „I Want You for US Army“ koji je oblikovao James Montgomery Flagg 1917. godine. [13]

Slika 2. Plakat „I Want You for US Army“

3.1. Grafički dizajn danas

Danas bez grafičkog dizajna gotovo ne možemo zamisliti bilo koji dio našeg života. Ako posjedujete web stranicu ili neki časopis, potrebna vam je upečatljiva dizajnerska poruka kako biste privukli posjetitelje, kupce ili pak čitatelje na svoj brand.

Vizualna privlačnost danas je vrlo važna jer time privlačimo korisnika. Pojavom digitalnih tehnologija dobili smo pristup novim alatima koji omogućavaju promjenu percepcije. Danas grafički dizajn zapravo nosi informativnu i emocionalnu značajku. Informativna je tu da razjasni pitanja, a emocionalna da izazove osjećaje i stvori mišljenje. Danas je grafički dizajn najviše usmjeren na oglašavanje, objavljivanje i tisak jer on čini sliku tvrtke, a uspjeh i izvrsnost tvrtke ovisi uvelike o kvaliteti dizajna.

Samim time grafički dizajn trebao bi biti atraktivan i originalan. Kada gledamo na dizajn kao na sociokulturnu promjenu u svijetu, mogli bismo reći da on danas najbolje odgovara samostalnosti i teži prema modernoj primijenjenoj umjetnosti. Poteškoće u grafičkom dizajnu danas uvelike se razlikuju od poteškoća grafičkog dizajna u prošlosti: danas je dizajniranje kreativna profesija koja zahtijeva i određene umjetničke vještine, odnosno „osjećaj za lijepo“, dok je u prošlosti bilo bitnije da dizajn bude funkcionalan i jednostavan, tj. predstavljen na

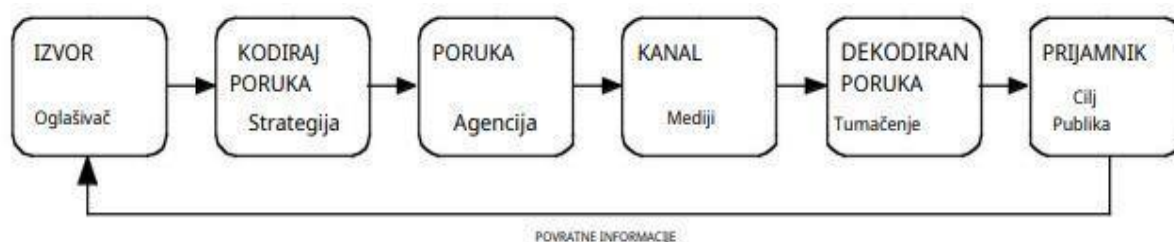
temelju aktualnih trendova. Tada se smatralo da je dizajn samo ono što ide u pozadinu. Dakle, dizajn je zapravo nositelj društvenih promjena jer nas okružuje u svakodnevnome životu; cilj dizajna jest upoznati osobu sa svijetom „lijepoga“. [9]

4. OGLAŠAVANJE

Neke od definicija oglašavanja glase: „Oglašavanje je sredstvo komunikacije s korisnicima proizvoda ili usluga. Oglasi su poruke koje plaćaju oni koji ih šalju, a namijenjene su informiranju ili utjecanju na ljude koji ih pripremaju.“ [7] „Oglašavanje je plaćena ili osobna poruka koja se obraća javnosti pomoću masovnih medija, a glavni joj je cilj uvjerenje. Oglašavanje je dio promocije čiji je glavni cilj informirati i podsjetiti ljude na određeni proizvod ili uslugu.“ [10]

Mediji prenose poruku od pošiljatelja, odnosno dizajnera, do primatelja, odnosno publike. Grafički dizajn ima velik utjecaj na današnje društvo. Živimo u doba gdje marketing i oglašavanje preuzimaju veliku ulogu i svakodnevno utječu na sve nas. Iskoristimo li nekoliko pravih riječi koje će biti popraćene zanimljivim i dojmljivim slikama, odnosno grafičkim elementima, zasigurno ćemo prodati proizvod. [2]

Oglašavanje je uvijek prisutno, iako ljudi toga možda i nisu svjesni. U današnjem svijetu oglašavanje zapravo koristi sve moguće medije kako bi prenijelo svoju poruku. To najčešće čini putem televizije, tiska (novina, časopisa), radija, interneta, pošiljka pošte, sponzorstva, odjeće, raznih događanja i slično. Oglašivačku industriju čine firme koje se oglašavaju, agencije koje stvaraju reklame, mediji koji prenose oglase, ali i mnoštvo pojedinaca poput urednika, vizualizatora, brand managera, istraživača, kreativnih voditelja i dizajnera koji dovode sve to do kupca.

Slika 3. Osnovni linearni model oglašavanja

Danas se televizija smatra najpopularnijim i najviše korištenim medijem, zbog čega je izuzetno utjecajna na potrošače te je, naravno, i najskuplja. Slijedi je radio koji održava cjelodnevnu interakciju sa slušateljima; moguće je voditi razgovor s kupcima/klijentima, provoditi nagradne igre i slično. Novine su danas nešto slabije kao oglašivački medij, jer kako bi oglašavanje u tiskanom izdanju bilo uspješno, potrebno se oglašavati minimalno tri mjeseca, što je relativno dug period za čekanje rezultata. S druge strane, oglašavanje na internetu omogućava nam brz doseg do ciljane skupine te bolje reakcije klijenta. Internetsko oglašavanje

ujedno je značajno povoljnije od ostalih oglašivačkih medija, a poruke koje šaljemo mogu duže trajati i biti vidljivije.

Prije nego što krenemo s oglašavanjem važno je razmotriti naše resurse, odrediti vrijeme trajanja oglašavanja i definirati ciljanu publiku, a tek nakon toga možemo vidjeti gdje i u kojoj mjeri ćemo oglašavati. [11]

4.1. Razvoj oglašavanja

Oglašavanje zapravo ima dva različita izvora. Oglašavanje kakvo danas poznajemo novo je u svim aspektima, ali oglašivačke ideje i ciljevi stari su koliko i ljudska rasa. Povijest oglašavanja u svim svojim oblicima seže stoljećima unatrag, u izmaglicu koja skriva početak čovječanstva. Povijesno gledano, oglašivači su radili s onim što danas nazivamo „potpune usluge“. Razvoj televizije tijekom kasnih 1940-ih imao je dramatičan utjecaj na oglašavanje velikih industrija, dok je za reklamne agencije bilo prihvatljivije da financiraju radijsko oglašavanje.

5. NAČIN OGLAŠAVANJA

Oglašavanje je pokušaj utjecaja na kupovno ponašanje kupaca ili klijenta uvjerljivom prodajnom odlukom o proizvodima i/ili uslugama. U poslovanju, cilj oglašavanja jest privući nove kupce definiranjem ciljanog tržišta i dopiranjem do njih učinkovitom reklamom. Oglašavanje je zapravo neka vrsta plaćene komunikacije s potrošačima.

5.1. Ciljano tržište

Otkrivanje ciljnog tržišta prvi je i ključni korak u svakoj reklamnoj kampanji – trebamo shvatiti tko nam je ciljana publika prije nego što je možemo dosegnuti. Definiranje ciljanog tržišta uključuje izgradnju demografskog profila potencijalnog kupca uzimajući u obzir kriterije poput dobi, spola, bračnog statusa, načina života, kupovne navike i slično. Važno je također imati na umu koja i kakva poruka se šalje ciljanom tržištu kroz oglašavanje.

5.2. Format oglasa

Odabir pravog formata može biti odlučujuća odluka u oglašavanju. Ako odabirete najtraženije, odnosno najčitanije stranice u novinama, one su ujedno i najskuplje. Prilikom odabira formata (primjer formata oglasa koje pružaju Međimurske novine možete vidjeti u prilogu 2) važno je imati na umu da ako je na raspolaganju $\frac{1}{4}$ stranice tada je bitno da naslov bude vidljiv i da oglas nema više od 200 riječi.

Kada pak se radi o oglasu za internet, bez obzira na koju veličinu oglasa se odlučili, obratite pažnju da banneri budu atraktivni, animirani. Banner se može prikazivati na dnu ili na vrhu stranice, usred teksta ili pak sa strane, ovisno o dogovorenoj poziciji.

5.3. Banner oglasi

Kod banner oglasa cilj je prikazati sliku i čekati da je korisnici pogledaju te da na nju kliknu. Unutar oglašivačke industrije mogu se smatrati zastarjelima zbog njihova ometanja. Banner oglasi obično su postavljeni vodoravno na vrhu web stranice, dok se prikazni oglasi prikazuju sa strane. Danas mnogi potrošači koriste blokatore oglasa kako ne bi vidjeli bannere i prikazne oglase, što predstavlja ogroman problem za tvrtke koje se oslanjaju na takav oblik oglašavanja radi prihoda. Iako su oglašivači počeli ukidati korištenje banneri i prikaznih oglasa, oni su svejedno još uvijek vrijedni spomena jer njihovo izumiranje može tvrtke naučiti vrijednu lekciju. Oglašavanje, kao i mnoga druga područja, neprestano se razvija. Ako žele ostati relevantna i vjerodostojna za potrošače, poduzeća moraju prilagoditi svoje taktike kako bi odgovarala rastućim interesima i navikama društva. [7]

5.3.1. Vrsta bannerera

Banner se može implementirati u dvije vrste. Može biti standardni i prilagodljivi (najnovija generacija bannerera koja pruža najbolji korisnički doživljaj).

5.3.1.1. Standardni

Standardni banneri odgovaraju samo navedenim veličinama. [12]

Tablica 1. Dimenzije bannerera

Veličina u dp	Objašnjenje	Dostupnost
320x50	Banner	Mobiteli i tableti
320x100	Veliki banner	Mobiteli i tableti
300x250	Srednji pravokutni banner	Mobiteli i tableti
468x60	Puna veličina bannerera	Tableti
728x90		Tableti

5.3.1.2. Prilagodljivi

Postoje dvije vrste: banner koji je prilagodljiv tekstu i banner koji je usidreni. Za usidrene prilagodljive bannere uvijek morate imati na umu da su zaključani na vrh ili na dno portala. Oni ne zahtijevaju veliku visinu jer bi tada zauzimali previše prostora. S druge strane, prilagodljivi banneri trebaju se postaviti u tekst koji ima sadržaj koji se može pomicati, te samim time mogu biti i veći jer ih korisnik može preskočiti. Kod prilagodljivih bannerera nije potrebno paziti na veličinu.

5.4. Oglašavanje u novinama

Oglašavanje u novinama najčešći je oblik oglasa u mnogim zemljama te je često i jeftiniji od oglašavanja putem emitiranja na TV programu. Novinski oglasi koji se smatraju prikazanim oglasima su oni koji se protežu na više stupaca vodoravno i često uključuju grafiku i obrube. Klasificirano oglašavanje u novinama je oglašavanje u stupcima koje prati prirodni tok stupaca niz stranicu okomito. To oglašavanje obično je najjeftinija opcija, privlačna onima koji traže određeno tržište. U mnogim slučajevima novine nude usluge oglašavanja kako bi oglašivačima pomogle u dizajniranju učinkovitih prikaza, no oglašivač uvijek ima pravo odbiti ili prihvatiti ponudu. Također, novine u nekim slučajevima mogu odlučiti da ne objave oglas koji smatraju uvrjedljivim. U većini slučajeva novine imaju i svoje web stranice na kojima nude dodatnu vrstu oglašavanja, uz svoje tiskovno oglašavanje, iako sve publikacije nemaju obje opcije.

6. MEDIA NOVINE

Naziv tvrtke: MEDIA NOVINE d.o.o.

Adresa: Kralja Tomislava 2, 40000 Čakovec

Vlasnici poduzeća: Tomislav Novak, Dejan Horvat

Poslovni subjekt MEDIA NOVINE d.o.o. kao primarnu djelatnost ima izdavanje novina, ali također ima registrirano više drugih djelatnosti.

Neke od djelatnosti su:

- grafički dizajn
- fotografske djelatnosti
- izrada baze podataka te upravljanje bazom podataka
- izrada i dizajn web stranica
- pružanje internetskih usluga
- promidžba.

Odjel za izdavanje novina u sklopu tvrtke MEDIA NOVINE d.o.o. osnovan je 2012. godine. U novinama ima 11 zaposlenih, uz direktora Tomislava Novaka i Dejana Horvata, te nekoliko vanjskih suradnika i studenata. Samo sjedište, ured i redakcija nalaze se u Čakovcu. Sav rad obavlja se isključivo na međusobno povezanim računalima preko servera te međusobnom komunikacijom i dijeljenjem datoteka i informacija putem računala. Sva korištena oprema isključivo je u vlasništvu tvrtke te je slobodna za korištenje svim zaposlenicima. [14]

6.1. Međimurske novine

Međimurske novine vodeće su informativne novine na području cijele Međimurske županije. Pokrivaju kulturu, sport, politiku, gospodarstvo i crnu kroniku. Uz tiskano izdanje novina imaju i besplatne posebne priloge – priloženo uz mjesec u kojem broj izlazi.

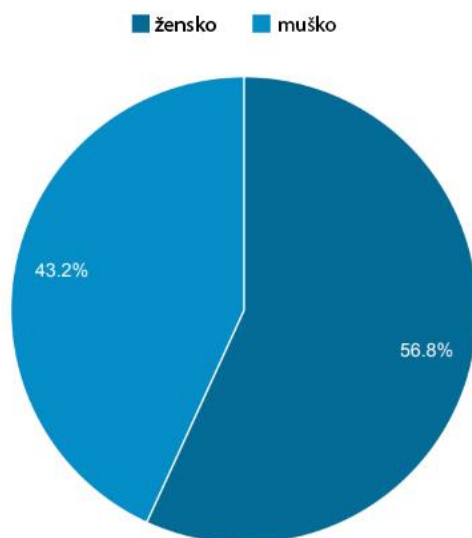
Prilozi koje dijele su:

- Automobilizam
- Kamo na pregled
- Vrt
- Uzlet
- Spavanje

6.2.1. O čitateljima Međimurskih novina

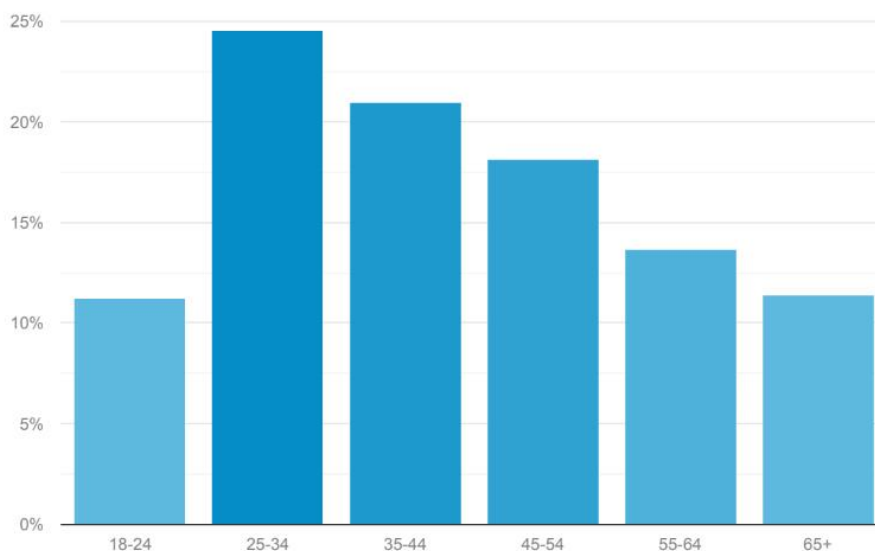
Statistika čitatelja za cijelu prošlu godinu reći će nam nešto više o čitateljima portala Međimurske novine kako bismo na samom kraju mogli donijeti zaključak o tome koliki je zapravo utjecaj dobrog grafičkog dizajna na oglas.

Većinu čitatelja Međimurskih novina čine žene. Kada govorimo u postocima, to je čak 56.8%, dok je muškaraca nešto manje: preostalih 43.2%. Istraživanje je pokazalo da je čak 70% posjetitelja portala srednjeg ili visokog obrazovanja, što je vrlo povoljno za oglašivača razmišljamo li o financijskim prihodima istog, posebice ako se radi o prodaji nekog proizvoda. Najveći broj čitatelja čine državljani Republike Hrvatske, čak 74.96%, zatim Njemačke, 5.30%, a portal čitaju još i državljani SAD-a, Bosne i Hercegovine, Austrije, Srbije, Slovenije, Švicarske, Norveške i Švedske.

Slika 5. Većinu čitatelja Međimurskih novina čine žene

Statistički gledano, najveći broj čitatelja ima između 25 i 34 godine, dok pak je najmanje čitatelja između 18 i 24 godina, što možemo vidjeti i na grafikonu.

Slika 6. Dob čitatelja

6.3. Oglašavanje na portalu Međimurskih novina

Ako preferirate internetsko oglašavanje, odabir oglašavanja na news portalu ima nekoliko prednosti, a neke od njih su:

- brzi rezultati
- najveći doseg
- mjerivi rezultati
- kratko vrijeme organizacije kampanje
- djelotvorno oglašavanje koje je moguće ostvariti s različitim marketinškim budžetima
- fleksibilnost, odnosno promotivne kampanje na internetu mogu se mijenjati i usmjeravati nakon što kampanja već započne
- vizualna atraktivnost.

7. JUG MALL – trgovački centar

7.1. O trgovačkom centru

Jug Mall suvremeni je trgovački centar koji je namijenjen cijeloj obitelji. Jug Mall nalazi se na adresi Tomaša Goričanca 1, u Čakovcu, a smješten je u samom centru čakovečkog Juga. Trgovački centar ima 12 popularnih trgovina i mnoge sadržaje za opuštanje i zabavu.

Neki od poznatih brandova koji se nalaze u centru su:

- DM drogerija
- SPAR
- PEPCO
- Ghetaldus optika
- Mana
- Silver for you.

U trgovačkom centru nalaze se i dvije kladionice: FAVbet i Germania, a za odmoriti i popiti kavu tu je Park's Caffe bar te jednostavan i moderan restoran s talijanskom kuhinjom, Restoran & Bar Boccone. Vlasnici su također vodili računa i o onim najmlađima, pa tako u sklopu trgovačkog centra postoji i igraonica i kino dvorana – Cine&Fun. [15]

Slika 7. Logotip TC Jug Mall

7.2. Oglašavanje Trgovačkog centra Jug Mall

Trgovački centar Jug Mall oglašava se na portalu Međimurskih novina u obliku banner, a u tiskanom izdanju svakog broja prilažu se i promotivni letci za događaje koji se odvijaju u njihovom trgovačkom centru.

Što se tiče oglašavanja na portalu, njihov banner moguće je vidjeti u animiranom obliku ili u statičnom obliku s desne strane web stranice. U novinama oglašavaju svoj kino raspored (Cine&Fun Jug Mall) kako bi i oni najmlađi vrlo lako i efikasno mogli pronaći film ili crtić po njihovu ukusu. Reklama koja se nalazi u tiskanom izdanju je veličine $\frac{1}{4}$, odnosno 177x123 mm, te nju u većini slučajeva dostave kao već gotovu reklamu koja se može odmah staviti u novine. Reklama iz tiskanog izdanja za kino raspored iz broja u broj stavlja se na isto mjesto jer je kupac novina naviknut na lokaciju određene rubrike; premještanjem se dobiva negativan efekt.

KINO RASPORED

CINE&FUN - JUG MALL

ČETVRTAK 25.8.

12:00 - DC Liga super - ljubimaca (sink.)
18:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Nikako

PETAK 26.8.

12:00 - Malci 2 (sink.)
17:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Zvijer

SUBOTA 27.8.

14:00 - DC Liga super - ljubimaca (sink.)
17:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Zvijer

NEDJELJA 28.8.

14:00 - Malci 2 (sink.)
17:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Nikako

PONEDJELJAK 29.8.

12:00 - Pjevajte s nama (sink.)
18:00 - DC Liga super - ljubimaca (sink.)
20:00 - Zvijer

UTORAK 30.8.

12:00 - Crvena panda (sink.)
18:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Brzina metka

SRIJEDA 31.8.

12:00 - Malci 2 (sink.)
18:00 - Tuljani specijalci (sink.)
20:00 - Zvijer

Slika 8. Kino raspored koji je izašao u Međimurskim novinama u broju 1406

8. PRAKTIČNI DIO

U praktičnom dijelu pokušat ću odgovoriti na pitanje koliko ljudi shvaćaju bit reklame i kako prepoznati reklamu. Također, na vrlo jednostavan i pristupačan način prikazat ćemo prednosti oglašavanja isključivo na portalu Međimurskih novina, koje već dugi niz godina surađuju s trgovačkim centrom Jug Mall. Na kraju dolazi samostalna izrada grafičkog dizajna za trgovački centar Jug Mall koja će se objaviti na portalu, nakon čega slijedi provjera brzine rezultata, dosega, vizualne atraktivnosti i slično.

8.1. Veličina bannera

Na portalu Međimurskih novina mogu se pronaći dvije veličine bannera. Jedna je 728x90, a druga 300x250. Banner koji izrađujemo veličine je 300x250, jer se ta veličina može vidjeti i na mobilnom uređaju.

8.1.1. Reklama za novine

Reklame za novine rade se u programu Adobe InDesign, s pripremljenim materijalima kako bi se reklama automatski mogla poslati klijentu da vidi stvarni izgled. Veličina i izgled reklame ovise o klijentu i njegovim zahtjevima, a najčešće o proračunu kojim klijent raspolaže za određenu reklamu. U ovom slučaju reklama za novine neće se izraditi jer nemamo točne podatke o uspješnosti iste.

8.1.2. Banner za portal

Banner za portal radi se u programu Adobe Photoshop. Banneri mogu biti animirani ili statični. Kada je banner napravljen stavljamo ga na portal i povezujemo ga s web stranicom klijenta.

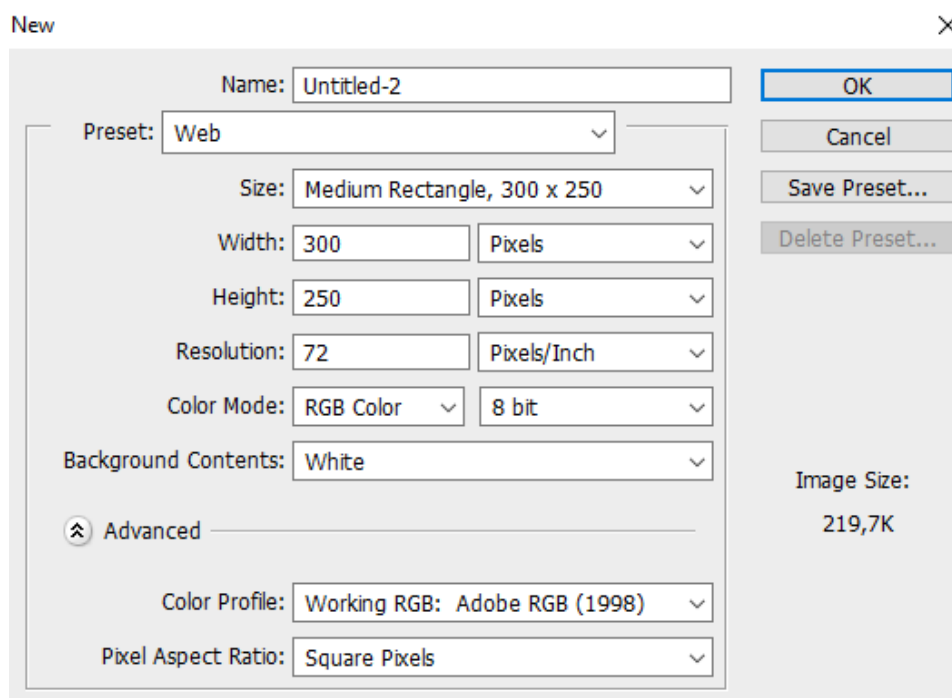
Banner koji će se izraditi bit će animirani, kako bi korisnici mogli u što kraćem roku dobiti što više informacija. Banner će biti aktualan u tjednu od 29. kolovoza do 4. rujna, a povezan je s početkom nove školske godine.

8.2. Izrada grafičkog rješenja

Za izradu bannera koristimo materijale koje smo dobili od TC Jug Mall-a. Materijal koji smo dobili za izradu je plakat, a da bismo napravili što bolji i privlačniji banner ne smijemo koristiti navedeni plakat jer bi bilo previše komponenti koje korisnik ne bi uspio pročitati te bi izgubio pozornost.

Na samom početku otvaramo Adobe Photoshop CS6 i u unaprijed postavljenim postavkama biramo „Web“, te u veličini odaberemo „Medium Rectangle, 300x250“ – ove

postavke formata odgovaraju web portalu Međimurskih novina. Kliknemo „ok“ i možemo početi raditi.

Slika 9. Postavke za banner

Kako bi banner privukao što više korisnika biramo samo tri layera, od kojih će svaki trajati 3 sekunde, a sve zajedno 9 sekundi. Banner će se prikazivati uzastopno, u krug.

Kako bi korisnici portala dobili što jasniju sliku, na prvi layer stavljamo, kratko i jasno, sve važne podatke o tome što mogu pronaći u TC Jug Mall-u. Uz to stavljamo njihov slogan: „Prije nego kreneš u školu zabavi se u Jug Mall-u“, te datum i što sve korisnici mogu očekivati.

Slika 10. Prvi layer banner za portal

Nakon što je prvi layer gotov, na drugom je važno staviti podatke TC-a; stavljena je adresa na kojoj se nalazi TC, kako bi korisnici koji još nisu posjetili objekt mogli lako i sa sigurnošću stići na odredište. Pošto ne želimo da banner bude monoton i kako se na drugom layeru ne bi nalazio samo tekst, u pozadinu je stavljena narančasta boja koja je ujedno i boja TC Jug Mall-a: u sredinu je stavljen bijeli krug, a u krug lokator i nešto veći logotip Jug Mall-a. Sve zajedno omogućuje posjetitelju portala da i dalje ostane usredotočen na banner.

Slika 11. Drugi layer banner za portal

Na trećem, ujedno i zadnjem layeru postavljeni su logotipi svih dvanaest popularnih trgovina uz sadržaje za zabavu i opuštanje.

Slika 12. Treći layer banner za portal

9. REZULTATI USPJEŠNOSTI BANNERA

Banner je bio postavljen tjedan dana uoči početka nove školske godine: od 29.8.2022. do 4.9.2022. Ciljana publika za izrađeni banner bili su školarci, pa je samim time doseg bio nešto manji nego na uobičajenim bannerima; također, banner je bio aktivan samo tjedan dana, što također ima veliki utjecaj.

Banner se kroz cijeli tjedan provlačio u svakom tekstu na portalu te je bio na odličnom mjestu. Na samom vrhu nalazio se naslov članka, glavna fotografija, oglas, uvodna rečenica i odmah zatim banner TC Jug Mall-a.

The screenshot shows a news article on the 'MAGDIC' portal. At the top, there is a navigation bar with categories like 'MEDIMURJE', 'HRVATSKA', 'SVIJET', 'LIFESTYLE', 'SPORT', 'FOTO', 'GASTRO', 'INFORMACIJE', 'KOLUMNJE', and 'ANKETE'. Below the navigation bar, the article title reads: 'Oldtimer klub Selnica, Općina Selnica i Grad Mursko Središće organiziraju tradicionalnu 16. Traktorijadu ili Susret vlasnika starih traktora.' The main content area features a large banner for 'JUG MALL' with the text 'PRIJE NEGO KRENEŠ U ŠKOLU zabavi se u JUG-u od 29.8. do 4.9.2022. RADIONICE, FITNESS, SAJAM KNJIGA, DARIVANJE I PUNO VIŠE'. Below the banner, there is a paragraph: 'Traktorijada će se održati u subotu, 3. rujna 2022. godine. Svi sudionici 16. traktorijade okupiti će se u Selnici kod Oldtimer muzeja u 10:30 sati, te će u 12 sati krenuti u panoramsku vožnju prema Črnoj mlaki – stanica Petric, zatim prema Murskom Središću točnije tvrtki Neores pa prema skeli Fusek Mursko Središće.' Below this paragraph is another banner for 'JUG MALL' with logos of various sponsors like 'Silver for you', 'BOCCONE', 'GERMANIA', 'FAVREY', 'SPAR', 'dm', and 'MAMA'. To the right of the main article content, there are several smaller news snippets: 'Vremenska prognoza: I dalje ljetno vrijeme!', 'Na ceste stiže 20 novih presretača vrijednih 10,56 mil. kuna!', 'Vikend rekorder uhvaćen u Nedelišću: 53-godišnjak napuhao 2,19 promila', and 'Međimursko veleučilište u Čakovcu Razmišljaj o budućnosti, upiši MEV u 2022!'. At the bottom right, there is a 'FOTOGALERIJE' section with two photo thumbnails: 'Čakovečka špica 4.9.2022.' and '100 godina DVD-a Pustakovec Buzovec Putjane'.

Slika 13. Banner na jednom od članaka

Banner je imao nešto kraći doseg jer su ciljana skupina bila djeca. Djeca ionako nisu primarni čitatelji ovog portala, a svaka odrasla osoba koja je čitala članak vrlo vjerojatno nema djece. U tablici možemo vidjeti kako je banner svaki dan napredovao te kakav je bio doseg. Broj prikaza govori nam koliko je puta u jednom danu oglas bio prikazan na portalu unutar tekstova, dok broj klikova označava koliko je puta čitatelj portala kliknuo na banner i otvorio

ga. Sveukupni broj prikaza oglasa bio je 92,346 u tjedan dana, dok je na banner kliknuto 203 puta u tjedan dana, što je za ciljanu publiku koju predstavljaju isključivo djeca izrazito velik i iznenađujući broj.

Tablica 2. Doseg bannerera kroz tjedan dana

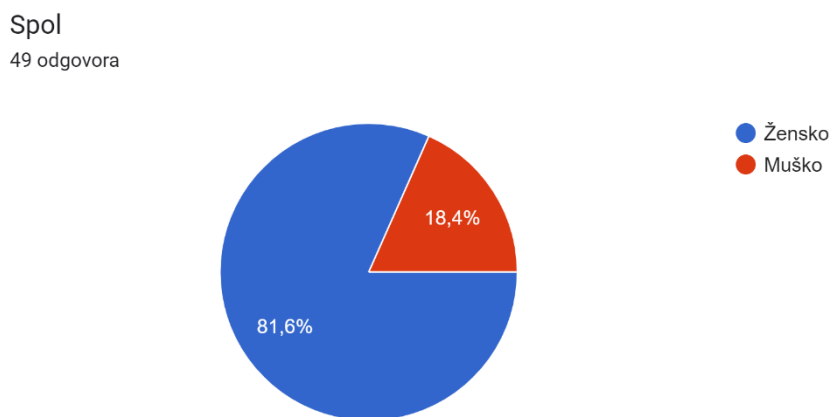
DATUM	BROJ PRIKAZA	KLIKOVI
29.8.2022.	9,852	18
30.8.2022.	9,038	1
31.8.2022.	1,069	1
1.9.2022.	17,395	31
2.9.2022.	12,822	21
3.9.2022.	12,823	38
4.9.2022.	29,347	82
Ukupno:	92,346	203

10. ANKETA

Anketa se provodila u svrhu izrade ovog diplomskog rada. Cilj ankete bilo je prikazati koliko ljudi zapravo primjećuju reklame na portalima i u novinama te im поблиže objasniti da sve što vide nije reklama.

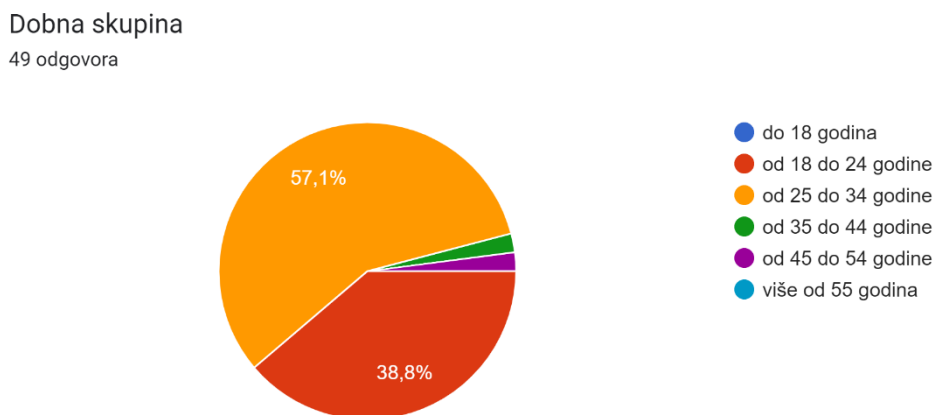
Anketa je bila u potpunosti anonimna. Pred ispitanicima je bio niz od 17 pitanja od kojih je šest bilo u svrhu prikupljanja demografskih karakteristika, a ostala pitanja bila su vezana uz njihovo čitanje novina i/ili portala te poznavanje oglasa, reklama i plaćenih tekstova. Pet pitanja su slikovita te uz pomoć njih u najvećoj mjeri možemo vidjeti koliko ljudi zapravo prepoznaju reklame, oglase i plaćene tekstove.

Sveukupno, u tjedan dana u anketi je sudjelovalo 49 ispitanika. Prvo pitanje bilo je vezano uz spol: na anketu je odgovorilo 40 žena i 9 muškaraca.

Slika 14. Spol ispitanika

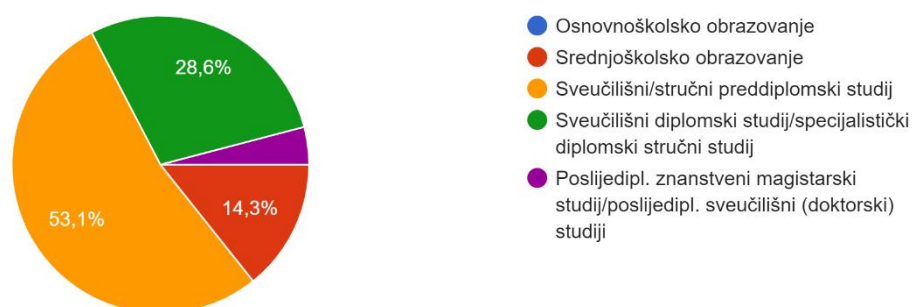
Dobna skupina ispitanika bila je različita. 28 osoba u dobnoj je granici od 24 do 34 godine, 19 ispitanika u dobnoj je granici od 18 do 24 godine, dok je jedan ispitanik bio u dobnoj granici od 35 do 44 godine, a još jedan od 45 do 54 godine.

Slika 15. Dobna skupina ispitanika

Stupanj obrazovanja bio je različit. Najmanje ispitanika bilo je sa stečenim poslijediplomskim znanstvenim magistarskim studijem, odnosno poslijediplomskim sveučilišnim (doktorskim) studijem – samo dva ispitanika. Sedam je ispitanika bilo sa srednjoškolskim obrazovanjem, njih 14 sa sveučilišnim diplomskim ili specijalističkim diplomskim studijem, dok je najviše ispitanika, čak njih 26, završilo sveučilišni stručni preddiplomski studij. U anketi nije sudjelovala ni jedna osoba koja je stekla samo osnovnoškolsko obrazovanje.

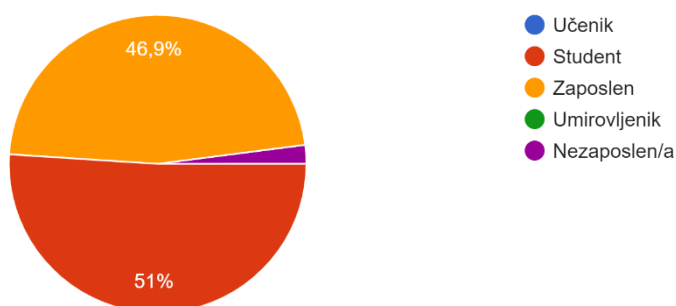
Koji je stupanj vašeg obrazovanja
49 odgovora

Slika 16. Stupanj obrazovanja ispitanika

Status zaposlenja prikazao je da su 23 ispitanika zaposlena, 25 su studenti, dok je jedan od njih bio nezaposlen. Umirovljenici i učenici nisu sudjelovali u anketi.

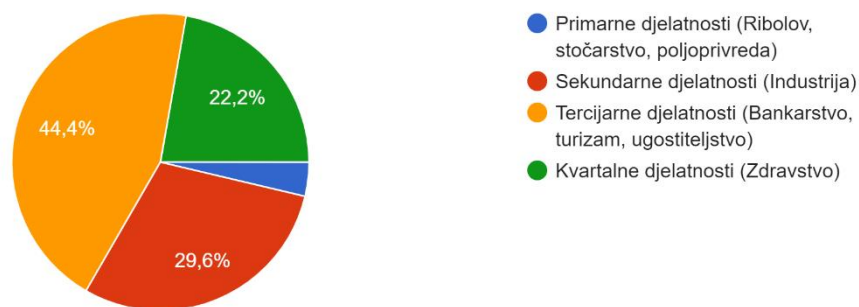
Koji je Vaš status zaposlenja?
49 odgovora

Slika 17. Status zaposlenja ispitanika

U gospodarskim granama imamo 12 ispitanika koji rade u tercijarnim djelatnostima, 6 ispitanika u kvartarnim djelatnostima, 8 u sekundarnim djelatnostima, dok u primarnoj djelatnosti imamo samo jednog ispitanika.

U kojoj gospodarskoj grani radite?
27 odgovora

Slika 18. Gospodarske grane u kojima ispitanici rade

Od 49 ispitanika, 29 ispitanik izjasnio se o svom zanimanju. Zanimanja kojima se ispitanici bave navedena su u tablici.

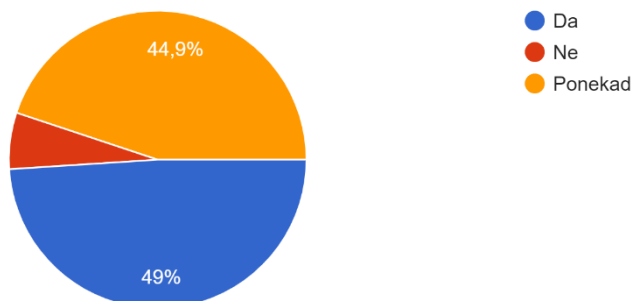
Tablica 3. Sva zanimanja koja su ispitanici naveli

Grafički dizajner	5
Digitalni dizajner	1
Web dizajner	2
Novinar	2
Marketing	1
Upravni referent	1
Sociologija	1
Asistentica na fakultetu	1
Programer i marketing menadžer	1
Psiholog	1
Administrator	1
Kemičar	1
Linux tehničar	1
Primalja	1
Nastavnik u glazbenoj školi	1
Profesor stručnih predmeta	1
Inženjer grafičke tehnologije	1
Informatičar	1
Učiteljica	1
Inženjer dizajna obuće	1
Koordinator zavarivanja	1
Medijski dizajner	1
Kriminalist	1
Ukupno:	29

Čak 24 ispitanika redovito čitaju novine i/ili portale, 22 ispitanika čita ponekad, dok ih troje ne čita.

Čitate li novine i/ili portale?

49 odgovora

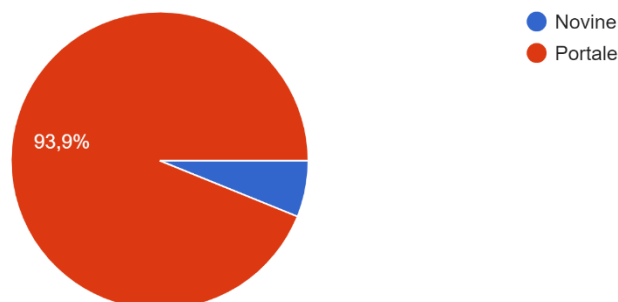

Slika 19. Udio ispitanika koji čitaju novine i/ili portale

Čak 46 ispitanika preferira čitati portale, a tri ispitanika novine.

Što više preferirate čitati:

49 odgovora

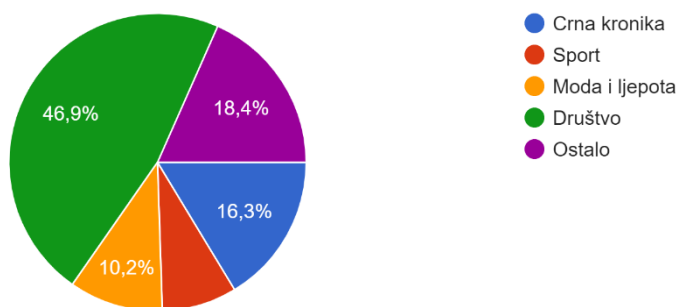

Slika 20. Udio ispitanika koji preferira čitanje portala

Čak 23 ispitanika navela su da kada čitaju zanima ih društvo, 8 ispitanika više voli crnu kroniku, 4 ispitanika sport, 5 modu i ljepotu, dok se 9 ispitanika izjasnilo da ih više zanima nešto drugo.

Što Vas najviše zanima kad čitate?

49 odgovora

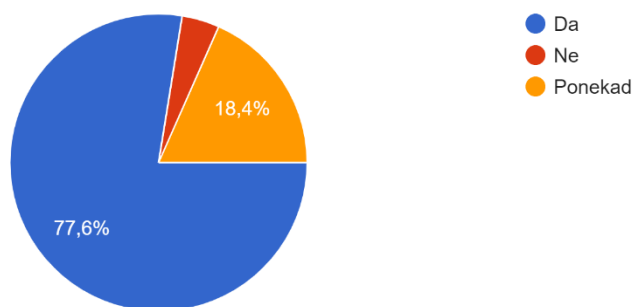

Slika 21. Ispitanici koji su se izjasnili što vole čitati

Od 49 ispitanika, čak njih 38 odmah primijeti radi li se o plaćenom tekstu ili reklami, 9 ih ponekad primijeti, dok su 2 ispitanika rekla da ne primjećuju reklame i plaćene tekstove.

Primjećujete li reklame/plaćene tekstove u novinama i/ili portalima?

49 odgovora

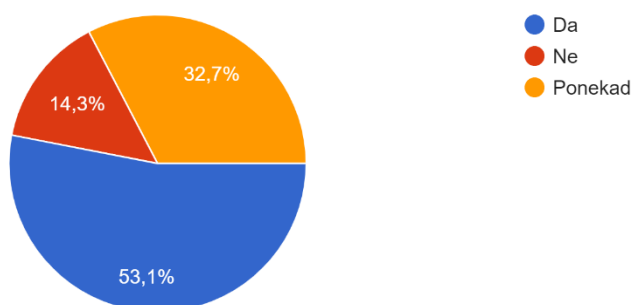

Slika 22. Koliko ispitanika može primijetiti radi li se o plaćenju reklami ili tekstu

Od 49 ispitanika, 26 ih odmah prepoznaje da se radi o plaćenom tekstu, reklami ili oglasu, 16 prepoznaje samo ponekad, dok 7 ispitanika ne prepoznaje plaćenu reklamu, tekst ili oglas.

Prepoznajete li odmah plaćeni tekst/oglas/reklamu?

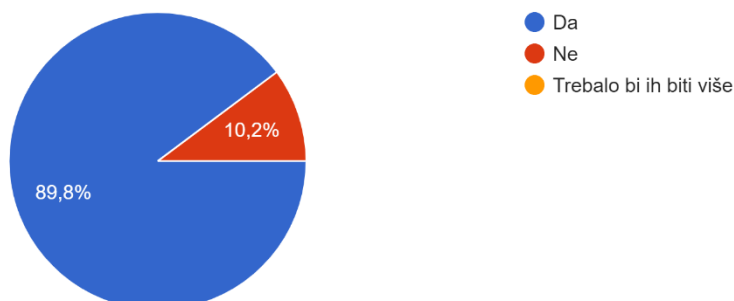
49 odgovora

Slika 23. Primjećuju li odmah plaćeni tekst ili reklamu

Čak 44 ispitanika smatra da ima previše plaćenih reklama i oglasa, 5 ih smatra da ih nema previše, a ni jedan ispitanik ne smatra da bi ih trebalo biti više.

Smatrate li da ima previše reklama i plaćenih oglasa?
49 odgovora

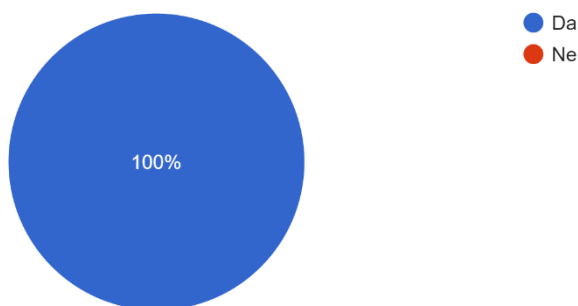

Slika 24. Velik broj ispitanika smatra da ima previše reklama i plaćenih tekstova

U sljedećih 5 pitanja, korisnike smo pitali ima li na web stranici plaćenih tekstova ili reklama, a odgovorili su sljedeće:

100% ispitanika reklo je da se na stranici nalazi plaćeni tekst ili reklama, i to je istina: na stranici se nalaze plaćene reklame. U prilogu 3 je izrezak stranice na temelju koje su ispitanici donosili odluku.

Ima li na stranici reklama/plaćeni tekst?
49 odgovora

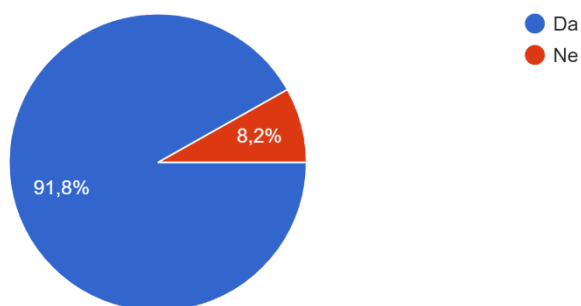

Slika 25. Na temelju priloga 3. 100% ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova

45 ispitanika smatra da se na stranici nalazi plaćeni tekst ili reklama, dok ostalih 4 smatra da nema. Radi se o nagradnom natječaju Međimurskih novina i na stranici nema plaćenih tekstova ili reklama, već samo logotipa klijenata koji dijele nagrade. U prilogu 4 je izrezak stranice na temelju koje su ispitanici donosili odluku.

Ima li na stranici reklama/plaćeni tekst?

49 odgovora

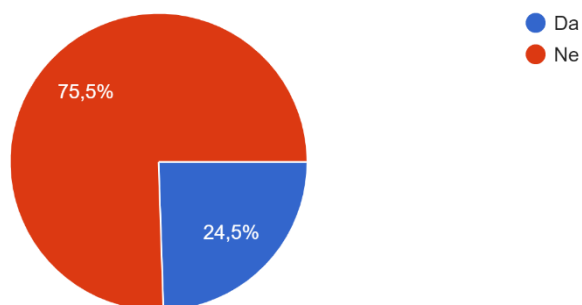

Slika 26. Na temelju priloga 4. 91,8% ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova

37 ispitanika smatra da na stranici nema plaćenih tekstova i reklama, dok 12 ispitanika smatra da ima. Istina je da na stranici ni jedan tekst nije plaćen i da na njoj nema reklama. U prilogu 5 je izrezak stranice na temelju koje su ispitanici donosili odluku.

Ima li na stranici reklama/plaćeni tekst?

49 odgovora

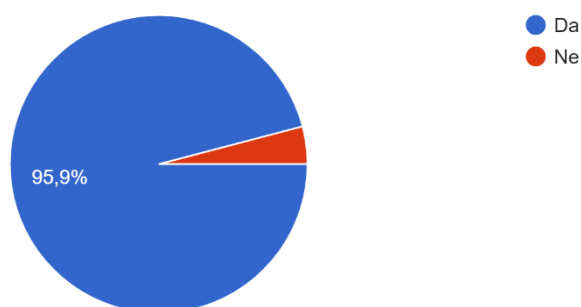

Slika 27. Na temelju priloga 5. 75,5% ispitanika smatra da nema plaćenih tekstova

Čak 47 ispitanika smatra da na stranici nema plaćenog teksta i reklame, dok samo dva ispitanika smatraju da nema. Na stranici ima plaćenih tekstova i reklama. U prilogu 6 je izrezak stranice na temelju koje su ispitanici donosili odluku.

Ima li na stranici reklama/plaćeni tekst?

49 odgovora

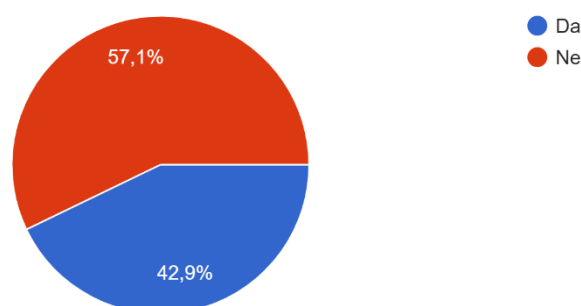

Slika 28. Na temelju priloga 6. 95,9 % ispitanika smatra da ima plaćenih tekstova ili reklama

Čak 28 ispitanika reklo je da na stranici nema plaćenog teksta i reklame, dok je 21 reklo da ima. Istina je da ima plaćenih reklama. U prilogu 7 je izrezak stranice na temelju koje su ispitanici donosili odluku.

Ima li na stranici reklama/plaćeni tekst?

49 odgovora

Slika 29. Na temelju priloga 7. 57,1% ispitanika smatra da nema plaćenih tekstova

11. ZAKLJUČAK

Napretkom današnje tehnologije i pojavom interneta i elektroničkih medija polako izumiru novine jer je oglašavanje na internetu sve popularnije. Vrlo mali broj ljudi danas čita novine, a velik broj njih smatra da ima previše reklama i oglasa, što je pokazala anketa. U mnogim državama tiskano izdanje isplaćuje plaće radnicima samo pomoću reklama i oglasa, dok je u Hrvatskoj to gotovo i nemoguće, jer još uvijek nema dovoljno plaćenih reklama. Iako postoje brojne pogodnosti oglašavanja na portalima, nedostatak je svakako polako izumiranje tiskanog izdanja. Kada se oglašavamo putem interneta to od nas podrazumijeva korištenje različiti alata, servisa i aplikacija kojima se privlače kupci; najčešće svaka tvrtka ima osobu koja kreira sadržaj za ciljanu publiku i tržište. Oglašavanje je danas prijeko potrebno kako bi uspješnost tvrtke bila što veća.

Ljudi ne shvaćaju da u ovom slučaju, koji je razrađen u ovom diplomskom radu, a to su novine i portali, zapravo nema dovoljno reklama te da se u drugim državama od istih isplaćuju plaće. Ljudi su u velikoj mjeri neinformirani što se tiče reklama, a ujedno isfrustrirani reklamama koje se pojavljuju na YouTube-u, u igricama i slično, pa su samim time i uvjereni kako je mogu odmah prepoznati. Preko portala Međimurskih novina napravljen je banner koji je bio postavljen tijekom jednog tjedna na portalu kako bismo vidjeli kako dobar grafički dizajn utječe na oglase. Banner je bio u tjedan dana prikazan 92,346 puta, što je iznimno velika brojka. TC Jug Mall klijent je Međimurskih novina te na portalu i u novinama ima više oglasa na mjesečnoj bazi, što automatski predstavlja i veći doseg. Banner u trajanju od tjedan dana s ciljanom publikom koja su djeca ne može imati jednaki doseg kao banner kojem su ciljana skupina odrasli ljudi.

Banneri su najstariji i najtradicionalniji internetski oglasi jer sadržavaju i tekst i sliku, a uz to mogu sadržavati i zvuk, videozapis i slično. Portal klijentu iznajmljuje mjesto gdje je banner postavljen, tj. iznajmljuje oglasno mjesto. Kroz provedenu anketu utvrđeno je kako ljudi već imaju svoje definirane stavove po pitanju reklama i oglasa. Na njih ne djeluje samo oglas ili reklama, već cijeli niz drugih čimbenika, kao što su njihove potrebe, stavovi i navike.

Kako bi se to izbjeglo, potrebno je razmišljati da oglasi budu predstavljeni „u pravo vrijeme na pravom mjestu“, a to se može postići vrlo lako jer se radi o oglašavanju na internetu što je moguće provesti istraživanjem o ciljanoj skupini, terminu u kojem ljudi najčešće provode svoje vrijeme na internetu i slično.

12. LITERATURA

- [1] http://startupsthisishowdesignworks.com/?_notoolbar&_nospa=true, Startups, this is how design works [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [2] Wishbox Studio, »Social Impact of Graphic Design,« Wishbox Studio, 26. travanj 2018.. [Mrežno]. Available: <https://wishboxstudio.in/social-impact-graphic-design/>. [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [3] <https://platt.edu/blog/psychology-color-graphic-design/> /. [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [4] <https://99designs.com/blog/tips/the-7-step-guide-to-understanding-color-theory/> [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [5] M. Milković i M. Tomiša, Grafički dizajn i komunikacija, Varaždin: Veleučilište u Varaždinu, 2013..
- [6] <https://fabrikbrands.com/the-history-of-graphic-design/> [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [7] <https://economictimes.indiatimes.com/definition/advertising> [Pristupljeno 10. svibnja 2022.]
- [8] <https://learn.g2.com/what-is-advertising> [Pristupljeno 13. svibnja 2022.]
- [9] Fastov t.yu. Stvar. Oblik. Stil: Uvod u filozofiju dizajna. Yekaterinburg, 2001.
- [10] J. Previšić, Đ. Ozretić Došen: Marketing, Adverta, Zagreb, 2004.
- [11] http://www.multus.hr/tiskani_oglas.php [Pristupljeno 15. kolovoza 2022.]
- [12] https://developers.google.com/admob/ios/banner#banner_sizes [Pristupljeno 5. rujna 2022.]
- [13] <https://www.nikolasinkovic.com/graficki-dizajn/> [Pristupljeno 5. rujna 2022.]
- [14] <https://www.mnovine.hr/> [Pristupljeno 10. lipnja 2022.]
- [15] <https://jugmall.hr/> [Pristupljeno 10. lipnja 2022.]

PRILOZI

Prilog 1.

Plakat koji je klijent poslao i pomoću kojeg je izrađen banner za portal Međimurskih novina

PRIJE NEGO KRENEŠ U ŠKOLU zabavi se u **JUG MALL-u**

Pogodnosti od 29.8. do 4.9.2022.

Ghetaldus
Besplatno osiguranje dječjih naočala*
-20% popusta na dječje dioptrijske okvire
*Vrijedi uz svake kupljene dječje dioptrijske naočale (okviri+leće)
*Vrijedi uz kupnju dječjih naočalnih leća svih dostupnih brandova
*Akcije i popusti se ne zbrajaju. Akcija ne uključuje brandove grupacije Thelios.

Silver for You Do -40% popusta na dječji nakit

Boccone ŠKOLSKI MENI I - Pizza Margherita, Coca Cola, Sladoled - 60,- kn
ŠKOLSKI MENI II - Nuggetsi s krumpirićima, Cedevita, Sladoled - 50,- kn

Mana Donji dijelovi trenirki i tajice za cijelu obitelj - 2=20% 3=30%

Cvjetni atelje Nataša Petak i subota, 2.9.-3.9.2022. - 10% na sve unikatne anđele

Spar Komplet za slikanje Karbon 35 dijelova, 1 set - 249,99 kn

Cine & Fun Uz kupljenu kartu za film za djecu u 12 sati - male kokice gratis

29.08. Ponedjeljak - 12:00 Pjevajte s nama 2	01.09. Četvrtak - 12:00 DC liga super ljubimaca
30.08. Utorak - 12:00 Crvena Panda	02.09. Petak - 12:00 Tuljani specijalci
31.08. Srijeda - 12:00 Malci 2	03.09. Subota - 12:00 Pjevajte s nama 2
	04.09. Nedjelja - 12:00 Crvena panda

$E=MC^2$ Zabavan program i radionice

- **Ponedjeljak** SAJAM KNJIGA – razmjena knjiga i slikovnica - 14:00 -19:00 h
CINE & FUN KREATIVNICA - izrada fun privjesaka za torbu ili ključeve
- **Utorak** FITNESS s Mišelom Bezekom - MALIM KORACIMA DO VELIKOG USPJEHA od 16:00 h
CINE & FUN KREATIVNICA - izrada okvira za slike
- **Srijeda** STRIČEK BOBČEK od 17:00 h
CINE & FUN KREATIVNICA - izrada čaša/posudica za olovke
- **Četvrtak** OSLIKAVANJE LICA - 16:00 - 19:00 h
CINE & FUN KREATIVNICA - izrada rasporeda sati
- **Petak** PROMETNA ŠKOLA - sigurno pješke u školu - 10:00 - 12:00
CINE & FUN KREATIVNICA - izrada topera za olovke
- **Subota** PODJELA RASPOREDA, BALONA I SLATKIŠA TE IGRA S MASKOTOM
10:00 - 12:00 te od 16:00 - 18:00 sati
- **Nedjelja** CRTANJE KREDAMA - ispred glavnog ulaza - 15:00 - 18:00 h

KRE ODRŽANJE NICE SE 10-12 SATI CIJENA - 10 kn

Logos: dm, SPAR, GHETALDUS, PEPCO, FAVBET AUTOMAT KILBO, Cvjetni atelje NATASA, Silver for you, PARK'S CAFE, MANA, G GERMANIA, CINE & FUN, BOCCONE

Prilog 2. Formati za reklame koje koriste Međimurske novine za tiskano izdanje

Formati za reklame

MEĐIMURSKE NOVINE

www.mnove.hr • redakcija@mnove.hr • 040 223 600

<p>1/2 123 x 345mm (3 stupca okomito)</p>		<p>1/1 250 x 345mm (cijela stranica)</p>	
<p>Širina x Visina MEĐIMURSKE NOVINE</p>			
<p>1/2 junior page 165 x 261mm (4 stupca okomito)</p>			
<p>1/3 123 x 226mm (3 stupca okomito)</p>		<p>2/3 250 x 226 mm (6 stupaca horizontalno)</p>	
<p>1/4 123 x 171mm (3 stupca okomito)</p>		<p>1/2 250 x 171mm (6 stupaca horizontalno)</p>	
<p>1/6 123 x 113mm (3 stupca okomito)</p>		<p>1/3 250 x 113mm (6 stupaca horizontalno)</p>	
<p>1/12 80 x 84mm (2 stupca okomito)</p>	<p>1/8 123 x 84mm (3 stupca okomito)</p>	<p>1/4 250 x 84mm (6 stupaca horizontalno)</p>	
<p>1/16 80 x 53mm (2 stupca okomito)</p>			

BERNARDIN VRT

Planetarni čvorovi

PLAN SADIJE

5. kolovoza – Dan cvijeta
Do 8 sati sjevero-istočno od 10 do 16 sati sjevero-zapadno od 10 do 16 sati. Dobro je dan i za rad u vrtu. Mjesec sjevero-zapadno od 10 do 16 sati sjevero-istočno od 10 do 16 sati.

6. kolovoza – Dan cvijeta
Do 14 sati sjevero-istočno od 10 do 16 sati sjevero-zapadno od 10 do 16 sati.

7. kolovoza – Dan lista
7. i 8. kolovoza sjevero-istočno od 10 do 16 sati.

8. kolovoza – Dan lista
Do 18 sati, a od 19 sati sjevero-zapadno od 10 do 16 sati.

9. kolovoza – Dan ploda
Najbolje vrijeme za probiranje zrelosti povrća. Sadržajni sadržaj za pripremu.

10. kolovoza – Nepovoljan dan za rad u vrtu
Zbog povoljnog vremena priprema sadnice u 9 sati.

11. kolovoza – Dan korjenja
Do 8 sati sjevero-istočno od 10 do 16 sati sjevero-zapadno od 10 do 16 sati.

Kao i Mjesec, svi planeti su u otklonu na ravni paze. To znači da i oni imaju tranzitne čvorove, čisto su strukturalno vrlo negativni i traju pravo duže od Mjesečvih čvorova. Maria Tison strukturalno da čvorovi bližih planeta kao Merkur i Venere traju 24 – 36 sati prije i 12 sati poslije izlaska planetarnog čvora. Merkurov čvor pojavljuje se svakih 38 – 48 dana, a Venerin čvor svakih 190 dana. Čvorovi su udaljeniji planeta (Mars, Jupiter i Saturn) rijetki. Niskoliki dana poravnatja može se pripisati čvorovima. Prema Mariji Tison utjecaj čvorova i poravnatja problematičan je u svega 70 % slučajeva. Iako H. Spina indicira na njihov

utjecaj u svom poslu, ne daje detaljne ili praktične savjete vezane za njih. Ti periodi se u kalendaru pojavljuju kao isto obično polje ukazujući na početak i kraj utjecaja čvora. Dođe je prikazan volatili Merkurov čvor koji se događa u 18 sati, time njegov utjecaj koji remeti počnje dan ranije u 18 sati i završava sljedeći dan u 6 sati. Povratne informacije iz prakse često potvrđuju da ti aspekti donose destruktivne poravnatja koji mogu iznutri trajni utjecaj na tlo i biljke i nepovoljni su u proizvodnji hrane. Vino se čini posebno osjetljivim na te planetarne poravnatja, koji utječu na stvaranje vina kao i njegov okus.

OSTALI DEŽURNI VETERINARI U MEĐIMURJU

Veterinarska stanica Prelog d.o.o. - AMBULANTA PRELOG
Ambulanta za male životinje - tel: 040/645-505
Radno vrijeme: radnim danom od 7:30-23 sati, subotom od 7:30-12 i nedjeljom od 7:30-12 sati. U slučaju hitnosti nazvati na gornji broj.
Ambulanta za velike životinje - tel: 040/645-422
Radno vrijeme: radnim danom od 7-14,30 sati, subotom od 7-12

i nedjeljom od 7-8 sati. U slučaju hitnosti nazvati na gornji broj.
Veterinarska stanica Prelog d.o.o. - AMBULANTA DONJA DUBRAVA
Dežurni veterinar: 040/688-936
Veterinarska stanica Prelog d.o.o. - AMBULANTA DOMAŠINEC
Dežurni veterinar: 040/663-130
VETERINARSKA AMBULANTA JUG ČAKOVEC,

Nikole Pavića 1, tel: 040/363-801
Radno vrijeme dvokratno 8-12 i 16-19 sati, subota 8-12, nedjelja i praznik 8-9 sati. U slučaju hitnosti nazvati na gornji broj.
VETERINARSKA AMBULANTA mr. Kvakon ČAKOVEC,
V. Usinskih bb, tel: 040/365-277, za hitne slučajeve zvat 091/530-1078, radno vrijeme dvokratno 8-12 i 16-19 sati, subota 8-12 sati.

TRAŽIMO MONTAŽERE STOLARIJE

Imaš obrt, d.o.o. ili j.d.o.o.?
POSTANI NAŠ OVLAŠTENI PARTNER ZA MONTAŽU!

Ako i nemaš, nema veze
ZAPOSILI SE KOD NAS!

javi nam se na posao@marlex.hr

Postani dio tina najveće tvornice PVC stolarije u Hrvatskoj

KINO RASPORED

CINE&FUN - JUG MALL

ČETVRTAK 4. 8.

12:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
18:00 - Malci (sink.)
20:00 - BULLET TRAIN - PREMIJERA ★

PETAK 5. 8.

14:00 - Malci (sink.)
17:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
20:00 - Bullet train

SUBOTA 6. 8.

14:00 - Malci (sink.)
17:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
20:00 - Bullet train

NEĐELJA 7. 8.

14:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
17:00 - Malci (sink.)
20:00 - Bullet train

PONEDJELJAK 8. 8.

12:00 - Malci (sink.)
18:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
20:00 - Bullet train

UTORAK 9. 8.

12:00 - Malci (sink.)
18:00 - Malci (sink.)
20:00 - The: Ljubavi i Grom

SRIJEDA 10. 8.

12:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
18:00 - DC LIGA SUPER - LJUBIMACA (sink.)
20:00 - Bullet train

DARINKA TROJNAR iz Nedelišća

Karmela i Samuel u svom malom raj

U DVORIŠTU Karmele i Predraga Mačeka iz Remisa ruže cvatu cijele godine

Vlastito kraljevstvo ruža

Foto: Aleksandra Škepić

Različito dvorište prepuno predivnih cvjetova ker je u Gornjem Kraljevcu, u ulici Remis, te zaslужuje da ga se pohvale što većem broju naših čitatelja. U njemu svoja ljubav prema cvjetovima rjeđuju i razvijaju do savršenstva Karmela i Predrag Maček. Glavni uloga u tom raji ima Karmela koja je domaćica, a po zanimanju je krojačica. Predrag je vozač autobusa. Kad imaju slobodnog

vremena, uživaju u ljepoti svog dvorišta sa svojom Samuelom koji ima osam godina i uskoro će u drugi razred.

Prve ruže zasadili su prije petnaest godina, ispričala nam je Karmela. Onda stalno dodaju nove sorte, cvjetnjak svejelovano novim ljubiteljima, a povremeno i mijenjaju boje nalet cvjetnjača tako da zasadimo nešto novo ili dodamo novu sortu. Posebno su nam drage ruže Eden Rose koje smo zasadili u čast rođendana malog sina Samuela, prije osam godina.

Za ljepotu kakvu smo proimali kod Predraga i Karmele potrebno je puno rada i vremena, što im nikada nije teško,

te sve svoje slobodno vrijeme i zajedničke snage, kad god im to dopuštava njegov poslovni i obiteljski obavezni, ulažu u uopćavanje dvorišta.

U vrijeme velikih vrućina, cvjetće i nekim mraz se zaključati svaki dan upravo zato što, obavezno barim jednom dnevno. Potrebno je i pricati ruže protiv raznih nametaka, a zimi i štiti omotačenjem u jatu. Zelenilo treba redovito čistiti, ozonizirati, odlaupati suho grančice i slično.

U cvjetnjaku Mačeka nalaze se svakojake vrste bilja: tulipani, narcisi, brojevi trajnice, klematisi, ulovani

žampioni, ali dvorištem vladaju ruže jer je cijele godine sadimo njihove cvjetnje jer su odabrali sorte koje cvatu u različito vrijeme. U strahažen pak dijelu dvorišta raste ukrasne vrbe koje svojim čudnim izgledom dvorištu daju poseban izgled, poput šeroca u zakrpanoj haazi.

Osim što vele cvjetće i njeguju rasloki, ova obitelj voli i raditi u povrtnjaku pa sami uzgajaju gotovo sve što im se jede u kuhinji. Karmela sa svog povrtnjaka cijele godine na obilježji stoji domaći brokula, cvjetača, mrkva, kuk i salata, a tjelo će saditi hiti opskrbljivi svježim, zdravim povrćem jer uzgajaju i korump, grah, paprika, rajčica, krastavac, bundeve, pa čak i slatke ljiljane i lokalno vrhu. Ili to, njihovim dvorištem trčkavaju i domaći parice, pasci i kuzniči, što im omogućuje zdravu i zdravu jelo.

Svakom godišnje doba tu dvorište oditi drugačijem svečanom ručim te na taj način svojim domaćinstva ljepotom i zdravim mirisom uopćavaju dno, kao nagrada za neumorna brigu i pažnju. Da bi se osjećali kao u raji, Predrag, Karmela i njihov sin ne moraju nikadno praznovati. Dovoljno je samo da izadu u svoje dvorište.

Međimurje
u pokretu

TRIAKTIČNA ŽALJNICA HODIŠĆA ŽUPANIJE

POČINJE NAŠ nagradni natječaj
Čiji je vrt najljepši

Biramo najljepši vrt u Međimurju

I ove godine nastavljam s tradicijom biranja najljepših oboćnica u sklopu natječaja Čiji je vrt najljepši. Prošle godine imali smo preko dvadeset prijava na natječaj, a vjerujemo da ćemo u istom ritmu nastaviti i ove godine. Prijaviteljima treba do Međimurje i Međimurci sve vrste u sklopu svog doma uređuju cvjetne, zelene i na sve druge kreativne načine ljepo uređene oaze koje služe za odmor, tjelo, dno i odje. Stoga prijavite svoj vrt, dvorište ili oboćnicu, ali isto vrijedi i za neki drugi obilježji cvjetni ili zeleni kutak za opuštanje. Pokažite svoje cvjetne ideje, neobične bilje i inspirirajte druge! Pošaljite svoju prijavu u samostalnu, a možete prijaviti i svoje suradnike, roditelje, susjede,

prijatelje, kolege s posla ili rođake na naš nagradni natječaj: redakcija@mn.com.hr ili telefoni: 040/323-600.

U mailu obavezno i ostavite svoje ime i prezime, svoj kontakt telefona ili mobitela te adresu kako bismo vas posjetili i fotografirali vaših ruku djelo. U opisu prijave u nekoliko rečenica opišite vrt te nam pošaljite i nekoliko fotografija vrta.

Međimurje male domaćinje studionke natječaja koji su već više puta imali priliku predstaviti svoj vrt u ovom natječaju da se ovaj puta sudjeluje od prijave i daju priliku ostalim Međimurcima i Međimurkama. Veselimo se svim prijavama i jedna bit ćemo da nam otvorite vrata svojih vrta i oboćnica! (ih)

NAGRADE ZA NAJLJEPŠI VRT
Za natječaj smo pripremili i bogat nagradni fond:

1. Kolonja poljedničkog dvorišta - Kolonja Kovačić
2. Vrtni centar Iva - poklon-bon od 500 kuna
3. Vrtlarija Vijenac - poklon mix trajnice hortenzija, kuma, akrostemija
4. Rasadnik Stella Floris - poklon: šarenolizna vrba
5. i 6.: dvije nagrade, bon od 300 kuna u Međimurci IS (na vrtnom odjeu)

Kraljice dvorišta, ruže, cijele godine zapanjuju ljepotom i mirisom

Prekorno oblikovani ukrasni grmovi i zelenilo

tel: 091/152288
Mačkovec, Kolonjevc 228

KOŠNJA KOVAČIĆ

Iva
VRTNI CENTAR

<https://vrtnicentrija.hr/>

VIJENAC
tel: 056/810 521 58
Dobrovolje - Palun, Dvobla 70

<https://vrtarja-vijenac.hr/>

Stella Floris

Pužane ul., 40080, Čakovec
tel: 040 962 9615
<https://www.stella-floris.hr/>

sve za vrt i oboćnicu!

www.majnamo-ba.hr/

ŠETNICA će povezati Sveti Martin na Muri, Mursko Središće i Podturnu

Od Središća do Podturna, kud teče Mura

Ideja je povezati projekt Šetnica sv. Barbare predviđajući predviđajući uz naselja Pekičica, Križevac, Mlačavac, Forština, Podturna, a u budućnosti i do ulica Mure u Dravcu kod Lagradu.

Šetnica kreće nizvodno prema Podturnu

Nakon što je povezana Šetnica svete Barbare sa Svetom Martinom na Muri, od sada je ideja da se šetnica produži do Podturna. Otvorili su tu ideju, bez obzira na vremenski proizvod za rekreaciju, odmor i izletnište mizna koji u Međimurje dođu na odmor. Može postati prvi zajednički proizvod nove TZ Mura i gorice. Ideja da se šetnicom poveća Mursko Središće i Podturnu na zajedničkom sastanku razmatrali su Perica Hajdarević, načelnik Podturna i Dražen Sepak, mursaonski načelnik gradonačelnik, a ideju rješava projekt Šetnica sv. Barbare do Podturna prezentirao je projektant Loranđ Klimentić.

Svake godine na Šetnicu dodaju novi sadržaj

Već desetak godina Šetnica sv. Barbare intenzivno se unosi po svake godine dolazi novi sadržaj. Tamo je postala omiljena odmorila za slobodno vrijeme, rekreaciju i zabavu grana uz rije-

ku Muri. Još 2010. godine iz pretpriprema fonda EU na Šetnici sv. Barbare postavljena je radarska razsvjetla. Godine 2012. izmalo je oplođenje, a 2014. godine otvoren je prvi ugostiteljski objekt te su uvedeni izvori pitke vode.

Na Šetnici sv. Barbare uvedena je područje "trga" koje je bilo zapušteno i propalo smatra se je 2015. godine šetnica produžena sve do škole, a na području "trga" uvedena je parkić i postavljen izvori sv. Barbare. U svim Šetnici 2017. godine otvoren je novi Centar za kulturu Radar, a 2019. godine postavljen je protagosteljski objekt te je izgrađena letna pozornica i još jedna spomenik u kojoj se trenutno uređuje ugostiteljski objekt brzo hrane. Šetnica je 2021. godine produžena do Svetog Martina na Muri, a na sklopi je otvoren ugostiteljski

objekt. Šetnica bar te je uvedeno malogostinstvo, odbojkašnic, košarkašnic i djeca igralište. Ništa bez pomoći Hrvatskih voda. Kako se produkuje, tako Šetnica sve po volji otvara nove ideje i upite građana je li moguće produžiti Šetnicu i nizvodno. O tome se već duže vrijeme razmišlja i analizira mogućnost realizacije tog projekta. Pri tom se računa na suradnju Hrvatskih voda kao što je to bilo i tijekom realizacije produžnja Šetnice do Sv. Martina na Muri. Naime, za produžnja Šetnice do Podturna većim dijelom upotrebljavale bi se postojeće staze i putevi, uvedenim servisnim putovima Hrvatskih voda koji bi ujedno bili i staze za bicikle i bicikliste. Budući da Grad Mursko Središće ima interesu u raz-

zaciji takvih projekata, pokrenuti je inicijativa da se krene u projektiranje nastavka Šetnice sv. Barbare sve do Podturna. U tom cilju je u Murskom Središću održan sastanak na kojem je projektant Loranđ Klimentić koji je detaljno predstavio sve na Šetnici sv. Barbare prezentirao gradonačelniku Draženu Sepaku, načelniku Podturna Perici Hajdareviću te predviđajući Ugovornog odjela za gospodarstvo, graditeljstvo, zaštitu okoliša, stambene i komunalne poslove Josipu Selicu u imejnu rješava projekt Šetnica sv. Barbare uz naselja Pekičica, Križevac, Mlačavac, Forština, Podturna, a u budućnosti i do ulica Mure u Dravcu kod Lagrada.

Nakon tog sastanka planiran je još jedan sastanak s Hrvatskim vodama kako bi se i njima prezentirao taj projekt. Prema dosadašnjem iskustvu koje smo stekli s njima, na realizaciji produžnja Šetnice do Svetog Martina na Muri, vjerujemo da bi najbolji partneri u ovoj se medijama smati, istaknuo je gradonačelnik Sepak. Prioritet kod ovog projekta Šetnica prema Podturnu bit će zaštita prirode tako da realizacija nimalo ne zahtjeva na bilo kakav štetan način u predviđajući prirodni okoliš rijeke Mure. (BMO, foto zv)

NE PROPUSTITE veseli vikend u Svetom Martinu na Muri

Jedinstvena prilika da vidite stare zanate i stare Rimljane na kupu

Oblje zabave ovaj vikend priprema se u Svetom Martinu na Muri gdje se bit će središnji događaj veselog vikenda, govornika starih običaja i zanata, nastup malih folklorista, Svetomartinskih majstorskih i šetnja svetomartinskih Rimljana.

Održat će se 14. kolovoza s početkom u 17 sati kod Skolarske kuće. Nedjeljno će slaviti započeti u 10:30 sati svetom misom u crkvi svetog Martina biskupa.

No veseli vikend počinje već u petak 12. kolovoza kod Mlačavac kuće gdje će se od 20:30 sati održati 3. po redu PUB QUIZ.

U subotu 13. kolovoza na istom mjestu bit će

večer burgera uz predviđajući vina Vinarije Preiser i Tamboršićki sastav Prim. Večita Svetomartinska noć u organizaciji NK-a Pollet i NK-a Bratstvo koja će uvesti nastupi glazbenog sastava Muzički, grupe Obavezani smjer i grupe Rangera je u nedjelju za-večer.

Za završetak vikenda, u ponedjeljak 15. kolovoza na Veliku Gospi, nakon svetih misa pozivaju sve željne zabave u Aquapark Martičandru gdje će nastupiti grupa New Casino.

Dodine i zabavite se u Svetom Martinu na Muri, destinaciji aktivnog odmora i kvalitetnog življenja! (BMO)

Partneri iz Lentija razgledali kako Mursko Središće interpretira svoju industrijsku baštinu u turističku u Spomen-parku naftaliva u Pekičici

PIKNIK AMERIČKIH automobila u Brezju

Robert Kušar: Naši ljudi zainteresirani su za američku kulturu

Pisao i foto: Sven Tomasić

Za sve ljubitelje posebnijih automobila i motora 5. i 6. kolovoza u Brezju na lokaciji parka Forestland bio je održan prvi US Cars Picnic koji je organizirao St. George Hills – Klub američkih automobila.

Osim automobila i zainteresirane publiku, rock and roll bio je prisutan cijelo vrijeme. Bila je to različita rokarska manifestacija koja je zainteresirala mnoge generacije. Tu im je bilo prvo izdanje i prilikom je sve u najboljem redu. Kao udruge i organizacija elektroni-

ku 4 godine. Krug sam park Forestland prošao je mnoštvo ljubiteljskih i američke automobila i motora. Dolazili su ljudi iz cijele regije, bilo je i stranaca koji su ostali oduševljeni lokacijom festivala. Izazivanje na festivalu bilo su brijest, zip-line od 250 metara i majstori tatooa. Osim toga, mogli ste posjetiti i kvalitetnu hranu. U večernjim satima nastupali su bendovi Bijela lila, Kula i Postiri koji su razgledali publiku i napravili prava rokarska fešta.

Jedan od organizatora, Robert Kušar, spomenuo je

Za sve generacije posebit

kažem je zadovoljan prvim izdanjem i da nije bilo problema i incidenata. Ljudi su dolazili tijekom cijelog dana i u subotu i nedjelju, zadovoljni su i zainteresirani za američku kulturu.

Projektatorka Sandra iz Vardolova spomenula je da je vrlo zadovoljna prvim izdanjem US Cars Picnica i da nije imala detalj prilike pogledati toliko mnoštvo raznih američkih automobila. Također, svjedoči se lokaciji parka Forestland

i napaćuje da su joj puno bolji festivali u prirodi nego u centru grada. Nadala se da će i sljedeće godine biti održan US Cars Picnic.

Posjetitelj Fran iz Geričana napominje da treba biti više takvih automobilskih manifestacija jer jedino tako može vidjeti zanimljive automobile i motore. Također, spomenuo je da je koncept zip-lina odličan i da se nada da će se tradicija američke kulture u Brezju nastaviti.

Dva kulturna američka automobila

PARTNERI IZ Lentija razgledali uređene turističke lokacije u Murskom Središću

Susjedi i partneri na obostranu korist

Grad Mursko Središće i Lentija zbilžili su se kroz dva projekta vrijedna gotovo milijun eura iz europskog fonda: Cross Cultural To-Kit i Energy tour. Krug Energy tour je Mursko Središće realiziralo dvije nove turističke lokacije: Spomen-park naftaliva u Pekičici i Interpretacijski centar Spomen-don rudarstva Crimper u Murskom Središću. Krug projekte u kulturi iskoristili su mogućnost odvijanja nisa kulturnih i turističkih manifestacija, različitim radionica, a izradili su i strategiju za buduću kulturnu suradnju. Tim povodom su László Horváth, gradonačelnik Lentija i njegov suradnici

posjetili Mursko Središće i razgledali obnovljene lokalitete Spomen-doma rudarstva i Spomen-park naftaliva. Dočekao ih je gradonačelnik Dražen Sepak kako bi ih na licu mjesta upoznao posebnosti naftaliva i rudarstva na širem području Murskog Središća. Iako oba projekta još uvijek službeno traju, već se pripremaju temelji za buduću suradnju, koja je ključna za sva pogranična naselja. Suradnja sa susjedima iz Mađarske, Slovenije i Austrije dugoročna je strategija Grada Murskog Središća koja će ulaskom Hrvatske u zonu Schengena još više dobiti na značaju. (BMO)

Nikola i Marko Trupković, Rajka Čukurec, Sela Preložnjak, Rea Vidačić i Silvija Cerovec

IZLAGAČI i direktor Filip Horvat na kraju ipak pronašli kompromis

OPG-ovci uzeli stvar u svoje ruke i sami preselili štandove

Nezadovoljstvo OPG-ovca izlagачa na ovogodišnjem Prečijankulova donijelo je vrhunac na prvom danu manifestacije lead su svoje grupe izvede izložiti na novoj lokaciji, također na Prečijankulova, ali na starom mjestu, a prema izjavi na Tigu Valenta Mrazovića.

Ujutro su stigli i odmah krenuli u žurinu raspravu s direktorom Filipom Horvatom. Njegovu je zamisao, zajedno s urbanističkim gradom Čakovca, bila da manifestacija postepo u nove i tako odobreni prostor cijelog centra grada. No, OPG-ovcima izlagачima ta zamisao nije izgledala dobro. Ipak, cijeli prvi dan u četvrtak dali su šansu i ostali na toj lokaciji.

Razvratili se sami po lokacijama u gradu

Znali smo u startu da je ovo nevjerojatna lokacija i da pošteniji jedinstveno nisu našli trudi se izvan glavnog središta. Prvi dan bilo je zastoje puno ljudi u gradu, pogotovo u večernjim satima, a nama su hodaci samo mali pomati. Nako hui nije povisiti sklažno zahtev, rekla nam je jedna od izlagачica, Sela Preložnjak iz OPG-a Kristina.

Zato smo ih u petak ujutro, drugog dana manifestacije, preselili na drugu lokaciju. Ušli su stvar u svoje ruke i jedinstveno razmislili štandove. Nekoliko se organizacija između druge Scheier i Dorca središta, drugi u park, treći pod šator izpred Centra za košarka. Kada da ih je ta odluka spasila.

Mogu reći da mi je prodaja sve godine čak najbolja do sad. Uvjerena sam da je to tako jer sam štand sama preselila i stavila ga tamo gdje sam bila dosad svake godine. To me spasilo jer da smo ostali tamo kod placu, no stran bih li si uspjeh pokrila trećine štanda, rekla nam je

druga izlagачica Tina Džabić iz Male Šabotine. Sela Preložnjak nam govori da, ako povuče crtu, može biti zadovoljna prodajom ove godine. Sadržaj se dakle isplatio. Ova je među 12 izlagачa koji su se odlučili "ogladiti" na novu lokaciju.

Uspjeli smo se izboriti za novu lokaciju. Popuniti smo malo mi, malo Turističkim zajednica i pronašli smo zajednički jezik. Na ovoj lokaciji smo zadovoljniji, a time nam je i bolja prodaja, izjavila Preložnjak.

Čjaka situacija i nova lokacija kod Tige Valenta Mrazovića komentirala novi direktor Filip Horvat.

- Za svaku pretnju UP vede za hrana, tržišta i novozavrešen trg koji je namijenjen upravo takvim sadržajima. Nisi zadate je prepoznati lokacije u gradu koje možda nisu očite i aktivirati ih za sadržaje sadržaje na tom mjestu.

- Većina posjetitelja počinje u komentirala proširenje širine dužine u park i kupač širije po centru, prema tome vjerujem da će koncept kulturnog javnog gradom i parkom našlaga biti svima na zadovoljstvo, dodaje.

Horvat: Plan je dugoročno aktivirati ovu lokaciju

Dugoročni plan je već od rajna na manifestaciji i jesen u gradu sadržaje sve takve vrste raditi na toj lokaciji.

- Neoprtno je sigurno s izlagачkim mjestima OPG-ova jer je Prečijankulova po svojoj prirodi pravilna manifestacija i tu se pripisati događaji, nisu namjerni.

I dalje je pozitivna šljka i namjera da prodaja bude bolja, ekopozitivnost bude ravnoizvorna i da se koristimo prirodnim resursima, od blada, dotoka vode i struje, sve ono što je potrebno jednom izlagачu da neometano odraduje svoj posao, a to sve imamo u Parku Valenta Mrazovića, a nemamo u Ulici kralja Tomislava, rekao nam je direktor Horvat.

Opaljnina kaon bi se sve to zadovoljila, svaki put mirava usagnuti tvrtka koje postavljaju košlove, postavljaju štandove, a sve su to dodatni troškovi.

Zato će se odmah pa radnje posjetitelji i izlagачi marcati privrženosti na novu lokaciju, Park Valenta Mrazovića.

Razmjena uzoraka i ambalaže hrvatskih i mađarskih partnera u Letenju dana 04.06.2021. godine

Završena je provedba projekta MONMUR

S danom 31.07.2022. godine završena je provedba projekta MonMur kojim se provodi monitoring površinskih i podzemnih voda u Međimurskoj županiji i mađarskoj Zala županiji. Namjena projekta u Međimurju su Međimurske vode d.o.o. za javnu vodoprijetbu i javna odvodnja, a u Mađarskoj su namjena projekta bili vodeći partner Déliskai Víz-vezetők i kanalizacija Nagykanizsa te Szécsényi Pannónia, Erno Soós Center za istraživanje i razvoj vodnih tehnologija i razvoj vodnih tehnologija. Za projekt su bila odgovorna bespovratna financiranja sredstva iz Programa prekogranične suradnje Interreg V-A Mađarska-Hrvatska u iznosu od 85% prihvatljivih troškova (do 385.992,65 Euro).

U sklopu monitoringa površinskih i podzemnih voda u Međimurskoj i Zala županiji praćeno je koraćenje i mikrobiološko stanje rijeke Mure, njenih pritoka kao i podzemne vode, a sveukupno na unaprijed 25 definiranih lokacija. Na definiranim lokacijama uzimali su se uzorci površinskih voda rijeke Mure u Hrvatskoj i mađarske strane, prije i poslije izmjena upuštanja izlaze vode s pristača otpadnih voda u Muru. Tako su se primjerice uzimali uzorci Mure kod pristača otpadnih voda u Letenju, iz pritoka rijeke Mure Škrlato kod Šerđahelja, Vica kod Mlinarici i kod Murakonostara te iz pritoka rijeke Mure na hrvatskoj strani tj. iz potoka Trava u koji se upuštaju izlaze vode s pristača otpadnih voda Čakovac, iz potoka Bistrica - Rakoveca u koji se upuštaju izlaze vode s pristača otpadnih voda u Donjem Kraljevcu te uzorci iz Mure kod Podstarna, prije i poslije upuštanja izlaze vode s pristača otpadnih voda Podstarna. Uzorkovane su i podzemne vode u vodocrpilištu Nedelšići, Prelog, Letenje, Mlinarici i Murakonostar.

Izboravanje i analiziranje je provedeno na jednogodišnjoj bazi, a svi uzorci su analizirani u laboratorijama Međimurskih voda koji se nalazi na Pristača otpadnih voda Čakovac te u laboratoriju Déliskai Víz-vezetők i kanalizacija Nagykanizsa

Prijevaz uzoraka vode iz rijeke Mure

koji se nalazi na Pristača otpadnih voda Nagykanizsa, a određeni uzorci analizirani su od strane vanjskih ovlaštenih laboratorija, primjerice Biotest i Čakovac. Od parametara u spomenutim uzorcima provedli su se fizikalno-kemijska, mikrobiološka ispitivanja, organska onečišćenja - pesticidi, ostaci lijekova, trihalometani, PAH, PCB i teški metali.

Zoran Truberjak, djelatnik Laboratorija Međimurskih voda koji je uzorak iznimno važnim i važnim korparaturama, provedio vaku uzorkovanje na rijeci Muri

Uzimanje uzoraka vode iz potoka Trave kod Goricana, djelatnica Laboratorija Međimurskih voda Natalija Kolarić

A cross-border region where rivers connect, not divide

INFO CENTAR POTROŠAČA
DRIŠTVO POTROŠAČA MEĐIMURJA
www.svepotrosaci.hr
svepotrosaci@potrosaci.hr
teln. 0800/42-00 (svaki radni dan od 09:00 - 23:00 sat)

Knjigovodstvo Cimerman d.o.o.
Ujbednaga 3, 4000 ČAKOVEC
tel. 041/311-100 • mob. 091/311-1000
fax 041/314-100
mail: knjigovodstvo@cimerman.hr
30 godina s Vama

Rižoto sa šparogama i piletinom

Foto: Roberta Radović
Foto: Zlatko Vizan

Restoran Stari grad Čakovec ugostiteljski je objekt na već poznatoj lokaciji umutar bedema i jezgre Starog grada. U njihovu jelovniku može se pronaći pravo bogatstvo okusa i mirisa u glavnim jelima, predjeti-

ma i desertima. Domaćini su naše ovojtojne rubrike Međimurska kuharica, a iz svoje bogate gastrocimske ponude odabrali su jelo koje odlično godi u ovim ljetnim danima.

Riječ je o rižotu sa šparogama i piletinom. Jelo je pripremio kuhar Karlo Mesarić. U nastavku slijede potrebni sastojci i upute za pripremu tog ukusnog jela koje se priprema brzo i jednostavno, a okusima i mirisima udovoljit će i najzahtjevnijim nepcima.

Piletina se nareže i lagano prođinsti. Zatim se piletini doda riža i curry pa se sve zajedno flambira, začini (sol, papar) i kuha deset minuta. Jelo se na tanjuru servira uz dekorativni crni

Kuhar Karlo Mesarić

cvijet. Dobar tek šali vam Karlo Mesarić i djelatnici Čakovečkog restorana Stari grad.

- Sastojci:**
- riža arborio
 - piletina
 - šparoge
 - brandy
 - curry
 - jušni temeljac
 - sol, papar

Vino tjedna Rajnski rizling obiteljske Vinarije Kocijan

Marija Čretini iz restorana Stari grad Čakovec uz rižoto sa šparogama i piletinom preporučuje servirati bijelo vino. Odabrao je rajnski rizling. Proizveden je i odrijevovan u obiteljskoj Vinariji Kocijan. Riječ je o kvalitetnom suhim

vino (13 % alk.) x kontroliranim zemljopisnim područjem međimurskog vinogorja. Osvježavajuće je aroma i vrlo pitko. Svakako kušajte uz to, ali i druga jela koja preporučuju djelatnici restorana Stari grad! Željeli (jr, sv)

Recept plus

Goveđi gulaš sa šurlicama

Na malo suncokretova ulja stavimo kile koji smo prethodno namočili. Kile kile postane staklasti, dodamo meso prvobitno namazano sa kockice. Pustimo dimnati poluplošno 15 minuta. Nakon toga dodamo malo jušnog temeljca i još dimnato dodatnih 20 minuta. U gulaš tada dodamo sitno nasjeckano mrkve i kuhano go još oko 90 minuta. Tada dodamo začine (sol, papar, crvenu papriku i pasiranu rajčicu), losorov list te pastu (veliku žlicu) koja smo dobili mljevenjem svježeg peršina, češnjaka i špeka. Visok paste popravimo u hladnjak. Sve lagano promiješamo i ostavi-

mo da provrije još 10 minuta. Na tanjuru serviramo gulaš sa šurlicama koje smo keramički pripremati prije nekoliko sati jer zahtijevaju dosta vremena za stajanje tijesta.

U visokoj posudi pomiješamo sa brašna, jaje, žumanjak, sol i maslinovo ulje dok se ne dobije čvrsto tijesto. Stavimo ga na hladno reška stoji dva sata. Zatim rukom na pobrskanoj površini od tijesta oblikujemo valjčice. Ostavimo ih oko pola sata na hladno. Izvadimo ih iz hladno i odmah ih oblikujemo valjčice. Tako oblikovano tijesto pustimo stajati par sati. Šurlice kuhamo u posoljenoj kipućoj vodi. U slatki (jr)

Sastojci za goveđi gulaš:

- 700 g junetine
- 600 g luka
- 10 dag špeka
- 5 režnja češnjaka
- 2 mrkve
- 200 g pasirane rajčice
- suncokretovo ulje
- svježi peršin
- jušni temeljac
- crvena slatka paprika
- sol, papar
- losorov list

Šurlice:

- 1 kg brašna (oštro)
- 1/2 l mlake vode
- 1 jaje
- 1 žumanjak
- žličica soli
- maslinovo ulje (1 žlica)

IZ PEČNICE ČAKOVEČKIH MLINOVA

Čevapčić burek by Rudolf Štefan

Priprema:

Pomiješajte mokre sastojke i dodajte im pola suhih sastojaka. Kada ste ih dobro zamijesali, dodajte drugu polovicu suhih. Umijesano tijesto ostavite da odzari 20 minuta.

Nakon 20 minuta tijesto podijelite na četiri jednaka dijela i u svaki dodajte 25 g maslaca sobne temperature. Pustite da odzari 15 minuta ispod aluminijске folije.

Uzimate četvrtinu tijesta u maslacu i razvaljajte ga ili ravnajte rukama što tanje možete da bi se burek lijepo razlazio.

U široki limac stavite maslinovo ulje. Ugrajte ga i dodajte sitno sjeckani kile. Prođinstajte kile 15-ak minuta na laganoj vatri pa dodajte sitno sjeckani češnjak i prođinstajte ga oko 5 minuta. Začinite vinom i pastom od tikulha. Sirove čevapčiče isključite na stanje

limac i pacite na tavi na jakoj vatri. Dodajte pasiranu rajčicu i malo vode po potrebi. Začinite solju, paprom, peršinom i dodajte umak tabasco (opcionalne). Kuhajte 40-ak minuta. Šta ćete kuhati na laganoj vatri, to bolje. Sirova je gotova kada je dovoljno gusta da se može pastiti u tijesto.

Rasporedite nadjev na 3/4 tijesta, zarolajte i napravite oblik puža. Stavite ga u dobro razuljeni posudu koja dobro prenosi temperaturu. Stavite ga peći na 220 °C na 30 minuta.

Sastojci:

Sastojci za tijesto:

- 750 grama brašna za burek Čakovečkih mlinova
- 10 grama soli
- 400 ml vode
- 50 ml suncokretova ulja
- 100 grama maslaca

Sastojci za nadjev:

- 350 grama sirovih čevapčića
- 500 grama pasirane rajčice
- 150 grama luka
- umak tabasco (opcionalne)
- 4 režnja češnjaka
- 1 dl maslinovog ulja
- sol
- papar
- 20 grama nasjeckanog peršina
- 2 dl crvenog vina
- 1 ml aceta od jabučnog octa

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, MARINA ZORKOVIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica ~~završnog~~/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KAO DOBAR GRAFIČKI DIZAJN UTJEČE NA OBLAS (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)
MARINA ZORKOVIĆ

Marina Zorković

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, MARINA ZORKOVIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom ~~završnog~~/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom KAO DOBAR GRAFIČKI DIZAJN UTJEČE NA OBLAS (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)
MARINA ZORKOVIĆ

Marina Zorković

(vlastoručni potpis)